

ՀՐԱՊԱՐԱԿՎՈՂ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
Հիմնական տնտեսական նորմատիվների վերաբերյալ

(եռամսյակային)

«ԷՎՈԿԱԲԱՆԿ» ՓԲԸ

01/10/18

31/12/18

(հազ. դրամ)

Նորմատիվներ	Նորմատիվի փաստացի մեծությունը՝ հաշվարկված բանկի համար	ՀՀ կենտրոնական բանկի սահմանած նորմատիվի թույլատրելի մեծությունը	Հաշվետու եռամսյակում խախտումների թիվը
1	2	3	4
Բանկի կանոնադրական հիմնադրամի նվազագույն չափը	17,950,000	50,000	Խախտում առկա չէ
Ընդհանուր (սեփական) կապիտալի նվազագույն չափը	33,211,112	30,000,000	Խախտում առկա չէ
Ն1 Ընդհանուր կապիտալի և դիսկոլ կշռված ակտիվների գումարների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	27.02%	12%	Խախտում առկա չէ
Ն21 Բանկի բարձր իրացվելի ակտիվների և ընդհանուր ակտիվների գումարների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	22.93%	15%	Խախտում առկա չէ
Ն211 Բանկի առաջին խմբի արտարժույթներով արտահայտված բարձր իրացվելի ակտիվների և առաջին խմբի արտարժույթներով արտահայտված ընդհանուր ակտիվների գումարների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	12.85%	4%	Խախտում առկա չէ
Ն212 Բանկի ԱՄՆ դոլարով, եվրոյով և երկրորդ խմբի արտարժույթով արտահայտված բարձր իրացվելի ակտիվների և ԱՄՆ դոլարով, եվրոյով, տվյալ երկրորդ խմբի արտարժույթով արտահայտված ընդհանուր ակտիվների գումարների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	x	4%	Խախտում առկա չէ
Ն22 Բանկի բարձր իրացվելի ակտիվների և ցպահանջ պարտավորությունների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	139.67%	60%	Խախտում առկա չէ
Ն221 Բանկի առաջին խմբի արտարժույթներով արտահայտված բարձր իրացվելի ակտիվների և առաջին խմբի արտարժույթներով արտահայտված ցպահանջ պարտավորությունների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	57.38%	10%	Խախտում առկա չէ
Ն222 Բանկի ԱՄՆ դոլարով, եվրոյով և երկրորդ խմբի արտարժույթով արտահայտված բարձր իրացվելի ակտիվների և ԱՄՆ դոլարով, եվրոյով , տվյալ երկրորդ խմբի արտարժույթով արտահայտված ցպահանջ պարտավորությունների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	x	10%	Խախտում առկա չէ
Ն31 Մեկ փոխառուի գծով դիսկի առավելագույն չափը	14.84%	20%	Խախտում առկա չէ
Ն32 Խոշոր փոխառուների գծով դիսկի առավելագույն չափը	75.60%	500%	Խախտում առկա չէ
Ն41 Բանկի հետ կապված մեկ անձի գծով դիսկի առավելագույն չափը	0.45%	5%	Խախտում առկա չէ
Ն42 Բանկի հետ կապված բոլոր անձանց գծով դիսկի առավելագույն չափը	2.90%	20%	Խախտում առկա չէ
Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկում տեղաքաշխմած պարտադիր պահուստների նվազագույն չափը			
ՀՀ դրամով	x	2%	Խախտում առկա չէ
ԱՄՆ դոլարով	x	18% դրամով	Խախտում առկա չէ
Եվրոյով	x	18% դրամով	Խախտում առկա չէ
Արտարժույթային դիրքի և բանկի ընդհանուր կապիտալի միջև առավելագույն հարաբերակցությունը	4.47%	10%	Խախտում առկա չէ
Ըստ առանձին արտարժույթների յուրաքանչյուր արտարժույթի դիրքի և բանկի ընդհանուր կապիտալի միջև առավելագույն հարաբերակցությունը՝			
ԱՄՆ դոլարով	x	7%	Խախտում առկա չէ
Եվրոյով	x	7%	Խախտում առկա չէ
Ռուսական ռուբլիով	x	7%	Խախտում առկա չէ
Այլ	x	x	Խախտում առկա չէ

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը 15.01.2019թ.

Բանկի վարչության նախագահի
(գործադիր տնօրեն)

Է. Սողոմոնյան

Գլխավոր հաշվապահ

Ա. Մկրտումյան

ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
Ֆինանսական արդյունքների մասին (ձև թիվ 6 ա)

31 Դեկտեմբերի 2018թ.

«ԷՎՈԿԱԲԱՆԿ» ՓԲԸ ք. Երևան, Հանրապետության 44/2
(բանկի անվանումը և գտնվելու վայրը)

(հազար դրամ)

ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ		Ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջան	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդող ֆինանսական տարվա համադրելի ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ		2,104,623	7,978,679	1,852,262	6,912,868
Տոկոսային և նմանատիպ ծախսեր		(1,218,258)	(4,333,441)	(916,326)	(3,407,222)
Զուտ տոկոսային և նմանատիպ եկամուտ		886,365	3,645,238	935,936	3,505,646
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ		581,741	1,626,131	145,619	520,577
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր		(202,388)	(646,098)	(159,061)	(526,542)
Ստացված զուտ կոմիսիոն և այլ վճարներ		379,353	980,033	(13,442)	(5,965)
Եկամուտ շահաբաժիններից		-	1,713	-	1,510
Զուտ եկամուտ առևտրային գործառնություններից		214,851	788,012	264,839	737,421
Այլ գործառնական եկամուտներ		(39,789)	(6,726)	(42,185)	4,132
Գործառնական եկամուտներ		1,440,780	5,408,270	1,145,148	4,242,744
Զուտ մասհանումներ ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստներին		(65,314)	(679,170)	176,805	(73,111)
Ընդհանուր վարչական ծախսեր		(986,915)	(2,607,968)	(988,888)	(2,292,083)
Այլ գործառնական ծախսեր		(263,080)	(813,015)	(717,293)	(1,100,844)
Շահույթը/ (վնասը) մինչև հարկումը		125,471	1,308,117	(384,228)	776,706
Շահութահարկի գծով ծախս (փոխհատուցում)		(74,661)	(280,876)	(27,635)	(276,996)
Ժամանակաշրջանի շահույթ		50,810	1,027,241	(411,863)	499,710

Բանկի վարչության նախագահ՝

Էմիլ Սողոմոնյան

Գլխավոր հաշվապահ

Ալվարդ Մկրտումյան

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը __ 15.01.19թ.

ԿՏ

ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին (ծև թիվ 6 ք)

31 Դեկտեմբերի 2018թ.

«ԷՎՈԿԱԲԱՆԿ» ՓԲԸ ք. Երևան, Հանրապետության 44/2
(բանկի անվանումը և գտնվելու վայրը)

(հազար դրամ)

ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	Ընթացիկ միջանկյալ Ժամանակաշրջան	Հաշվետու Ժամանակաշրջան	Նախորդող ֆինանսական տարվա համադրելի ընթացիկ միջանկյալ Ժամանակաշրջան	Նախորդ Ժամանակաշրջան (ստուգված)
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք	7,474	(21,686)	(17,511)	102,382
Փոխարժեքային տարբերություններ արտերկրյա գործառնությունների վերահաշվարկից				
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ վերագնահատումներ	(228)	(21,686)	(17,511)	102,382
Դրամական հոսքերի հեջավորում				
Ոչ ընթացիկ ակտիվների վերագնահատումներից օգուտներ	7,702			
Այլ համապարփակ եկամտի գծով շահութահարկ	(1,495)	4,336	3,503	(20,476)
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք հարկումից հետո	5,979	(17,350)	(14,008)	81,906
Համապարփակ ֆինանսական արդյունք	56,789	1,009,891	(425,871)	581,616

Բանկի վարչության նախագահ

Էմիլ Սողոմոնյան

Գլխավոր հաշվապահ

Ալվարդ Մկրտումյան

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը __15.01.19թ.

ԿՏ

ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ (ձև թիվ 7)

Ֆինանսական վիճակի մասին

31 Դեկտեմբերի 2018թ.

«ԷՎՈԿԱԲԱՆԿ» ՓԲԸ

(բանկի անվանումը և գտնվելու վայրը)

(հազար դրամ)

	ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	Ծանոթագրություններ	Ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	Նախորդող ֆինանսական տարվա վերջի դրությամբ (ստուգված)
1	Ակտիվներ			
1.1	Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ կենտրոնական բանկում	13	23,037,157	18,537,538
1.2	Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներ		1,856	1,856
1.3	Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	14	12,910,241	8,956,676
1.4	Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ակտիվներ	15	-	-
1.5	Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	16	75,447,289	56,834,306
1.6	Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ակտիվներ	17	11,401,495	11,513,186
1.7	Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	18	495,784	499,366
1.10	Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	20	5,526,486	5,555,956
1.11	Բռնագանձված գրավ		2,915,208	2,921,908
1.12	Այլ ակտիվներ	21	619,742	384,329
	Ընդամենը՝ ակտիվներ		132,355,258	105,205,121
2	Պարտավորություններ			
2.1	Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	23	27,597,504	13,595,124
2.2	Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	24	63,827,263	49,854,283
2.3	Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	25	5,558,132	5,823,655
2.5	Վճարվելիք գումարներ	27	28,368	443,121
2.6	Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	28,3	423,542	689,398
2.8	Այլ պարտավորություններ	29	669,509	390,129
2.9	Ստորադաս փոխառություն		4,908,790	4,912,334
	Ընդամենը՝ պարտավորություններ		103,013,108	75,708,044
3	Կապիտալ			
3.1	Կանոնադրական կապիտալ	30	17,950,000	17,950,000
3.2	Էմիսիոն եկամուտ	31		
3.3	Պահուստներ՝		2,452,957	2,425,849
3.3.1	Գլխավոր պահուստ		162,075	52,075
3.3.2	Վերագնահատման պահուստներ	32	2,290,882	2,373,774
3.4	Զբաղիված շահույթ (վնաս)	33	8,939,193	9,121,228
	Ընդամենը՝ կապիտալ		29,342,150	29,497,077
	Ընդամենը՝ պարտավորություններ և կապիտալ		132,355,258	105,205,121

Բանկի վարչության նախագահ
Գլխավոր հաշվապահ
Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը __15.01.19թ.

Էմիլ Սողոմոնյան
Ավարդ Մկրտումյան

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին (ձև թիվ 8)

31 Դեկտեմբերի 2018թ.

«ԷՎՈԿԱԲԱՆԿ» ՓԲԸ

(բանկի անվանումը և գտնվելու վայրը)

(հազար դրամ)

Սեփական կապիտալի տարրերի անվանումը	Կանոնադրական կապիտալ			Լիարժեքի նկատմամբ	Գլխավոր պահուստ	Փոխարժեքային տարբերություններ արևելյան գործառնությունների վերաբերյալ	Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական տարրերի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորվածքներ	Կապիտալի այլ տարրեր	Ոչ բնափակ ակտիվների վերագնահատումներից օգուտներ	Զբաղեված շահույթ վնաս	Շահութաբաժիններ	Ընդամենը	Զվարճանկվող բաժնիստ	Ընդամենը կապիտալ
	Կանոնադրական կապիտալ	Հետ գնված կապիտալ	Փաստ ցուցանիշներ											
Հոդվածներ	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Նախորդ ֆինանսական տարվա համադրելի միջանկյալ ժամանակաշրջան (տարվա սկզբից աճողական) (I աղյուսակ)														
9. Մնացորդը ֆինանսական տարվա սկզբում առ 01 հունվարի -2017-թ. (ստուգված)	17,950,000				52,075		741,058		1,556,972	9,049,526	-	11,399,631		29,349,631
9.1. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխությունների ընդհանուր արդյունքը և էական սխալների ճշգրտումը														
10. Վերահաշվարկված մնացորդը														
11. Բաժնետերերի (սեփականատերերի) հետ գործարքներ բաժնետոմսերի (բաժնեմասերի) գծով, այդ թվում՝														
11.1. Ներդրումներ կանոնադրական կապիտալում և կանոնադրական կապիտալի այլ աճ														
11.2. Կանոնադրական կապիտալի նվազում, այդ թվում՝ հետ գնված և շրջանառությունից հանված բաժնետոմսերի (բաժնեմասերի, փայերի) հաշվին														
12. Այլ համապարփակ նկատու							81,906			499,710		581,616		581,616
13. Շահութաբաժիններ											(434,170)	(434,170)		(434,170)
14. Սեփական կապիտալի տարրերի այլ ավելացում (նվազեցում), այդ թվում՝														
14.1. Որպես սեփական կապիտալի գործիքներ դասակարգված ածանցյալ գործիքների աճ/նվազում														
15. Ներքին շարժեր, այդ թվում՝														
15.1. Մասնաձեռններ գլխավոր պահուստին														
15.2. Գլխավոր պահուստի հաշվին կուտակված վնասի ծածկում														
15.3. Էմիսիոն վնասի ծածկում														
15.4. Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների վերագնահատումից արժեքի աճի նվազում									(6,162)	6,162				-
15.5. Սեփական կապիտալի այլ տարրերի ներքին շարժեր												-		-
16. Մնացորդը միջանկյալ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում -31-Դեկտեմբերի-2017թ. (ստուգված)	17,950,000				52,075		822,964	-	1,550,810	9,555,398	(434,170)	11,547,077		29,497,077
Ընթացիկ տարվա միջանկյալ ժամանակաշրջան (տարվա սկզբից աճողական) (II աղյուսակ)														
9. Մնացորդը ֆինանսական տարվա սկզբում առ 01 հունվարի -2018-թ. (ստուգված)	17,950,000				52,075		822,964	-	1,550,810	9,555,398	(434,170)	11,547,077		29,497,077
9.1. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխությունների ընդհանուր արդյունքը և էական սխալների ճշգրտումը														
IFRS 9 ճշգրտումներ										(1,034,513)		(1,034,513)		(1,034,513)
10. Վերահաշվարկված մնացորդը	17,950,000				52,075		822,964		1,550,810	8,520,885	(434,170)	10,512,564		28,462,564
11. Բաժնետերերի (սեփականատերերի) հետ գործարքներ բաժնետոմսերի (բաժնեմասերի) գծով, այդ թվում՝														
11.1. Ներդրումներ կանոնադրական կապիտալում և կանոնադրական կապիտալի այլ աճ														
11.2. Կանոնադրական կապիտալի նվազում, այդ թվում՝ հետ գնված և շրջանառությունից հանված բաժնետոմսերի (բաժնեմասերի, փայերի) հաշվին														
12. Այլ համապարփակ նկատու							(17,350)			1,027,241		1,009,891		1,009,891
13. Շահութաբաժիններ														-
14. Սեփական կապիտալի տարրերի այլ ավելացում (նվազեցում), այդ թվում՝														
14.1. Որպես սեփական կապիտալի գործիքներ դասակարգված ածանցյալ գործիքների աճ/նվազում														
15. Ներքին շարժեր, այդ թվում՝														
15.1. Մասնաձեռններ գլխավոր պահուստին					110,000					(110,000)				
15.2. Գլխավոր պահուստի հաշվին կուտակված վնասի														
15.3. Էմիսիոն վնասի ծածկում														
15.4. Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների վերագնահատումից արժեքի աճի նվազում									(65,542)			(65,542)		(65,542)
15.5. Սեփական կապիտալի այլ տարրերի ներքին շարժեր										(64,763)		(64,763)		(64,763)
16. Մնացորդը միջանկյալ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում -31-Դեկտեմբերի -2018թ. (չստուգված)	17,950,000				162,075		805,614	-	1,485,268	9,373,363	(434,170)	11,392,150		29,342,150

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը __15.01.19թ.

ԿՏ

Բանկի վարչության նախագահ

Գլխավոր հաշվապահ

Էմիլ Սողոմոնյան

Ալվարո Մկրտումյան

ՄԻԶԱՆԿՅԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
 Դրամական միջոցների հոսքերի վերաբերյալ (ձև թիվ 9)
 (ուղղակի մեթոդ)
31 Դեկտեմբերի 2018թ.

«ԷՎՈԿԱԲԱՆԿ» ՓԲԸ

ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	Ծանոթագրություն	Նախորդ ժամանակաշրջան	Հաշվետու ժամանակաշրջան
1. Դրամական հոսքեր գործառնական գործունեությունից		X	X
Դրամական միջոցների գուտ հոսքեր՝ մինչև գործառնական ակտիվների և պարտավորությունների փոփոխությունը		1,900,110	899,762
Ստացված տոկոսներ		6,858,882	7,912,257
Վճարված տոկոսներ		(3,027,095)	(3,646,084)
Ստացված կոմիսիոն գումարներ		634,404	1,626,132
Վճարված կոմիսիոն գումարներ		(526,542)	(646,098)
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող և իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներից օգուտ/(վնաս)		163,012	19,780
Արտարժույթի առք ու վաճառքի գործառնություններից օգուտ/(վնաս)		728,192	848,324
Նախկինում դուրս գրված ակտիվների վերադարձ		161,198	161,571
Վճարված աշխատավարձ և դրան հավասարեցված այլ վճարումներ		(1,385,480)	(1,758,395)
Գործառնական գործունեությունից ստացված այլ եկամուտներ և վճարված այլ ծախսեր		(1,706,461)	(3,617,725)
Դրամական հոսքեր գործառնական ակտիվների և պարտավորությունների փոփոխություններից		(1,366,911)	(453,402)
Գործառնական ակտիվներում նվազում/ (ավելացում)		(13,417,101)	(22,350,849)
այդ թվում՝		(13,193,917)	(22,446,582)
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող տրված վարկերի և փոխառությունների նվազում/ (ավելացում)			
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող և իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների		45,832	(23,680)
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարների նվազում/ (ավելացում)			
այլ գործառնական ակտիվների նվազում/(ավելացում)		1,231,539	119,413
Գործառնական պարտավորությունների ավելացում (նվազում)		12,050,190	21,897,447
այդ թվում՝		12,560,365	19,887,924
հաճախորդների նկատմամբ պարտավորությունների ավելացում/(նվազում)			
այլ գործառնական պարտավորությունների նվազում (ավելացում)		(510,175)	2,009,523
Զուտ դրամական հոսքեր գործառնական գործունեությունից մինչև շահութահարկի վճարումը		533,199	446,360
Վճարված շահութահարկ		(482,506)	(339,535)
Զուտ դրամական հոսքեր գործառնական գործունեությունից		50,693	106,825
2. Դրամական հոսքեր ներդրումային գործունեությունից			
«Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվների նվազում		2,471	3,130
Այլ անձանց կանոնադրական կապիտալում ներդրումների նվազում (ավելացում)			
Հիմնական միջոցներում և ոչ նյութական ակտիվներում կապիտալ ներդրումների նվազում (ավելացում)		(263,841)	(38,063)
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերում		(830,664)	(371,726)
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների օտարում		19,652	
Դրամական միջոցների գուտ հոսքեր այլ ներդրումային գործունեությունից			
Զուտ դրամական հոսքեր ներդրումային գործունեությունից		(1,072,382)	(406,659)
3. Դրամական հոսքեր ֆինանսական գործունեությունից			
Վճարված շահաբաժիններ		(78,197)	(426,000)
Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկից ստացված փոխառությունների ավելացում (նվազում)		311	8,023,809
Բանկերից ստացված փոխառությունների ավելացում (նվազում)		759,683	(3,828,731)
Ստացված այլ փոխառությունների ավելացում (նվազում)		968,377	1,029,525
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթերի ավելացում (նվազում)		679,000	(264,487)
Բաժնետերերի ներդրումները կանոնադրական կապիտալում			
Ֆինանսական վարձակալության գծով վճարվելիք գումարների ավելացում (նվազում)			
Դրամական միջոցների գուտ հոսքեր այլ ֆինանսական գործունեությունից			
Զուտ դրամական հոսքեր ֆինանսական գործունեությունից		2,329,174	4,534,116
Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխության ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա		(44,821)	(125,921)
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների գուտ աճ/(նվազում)		1,262,664	4,108,361
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ ժամանակաշրջանի սկզբում	13_2	16,049,033	18,812,252
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ ժամանակաշրջանի վերջում	13_2	18,812,252	22,920,613

Բանկի վարչության նախագահ
 (գործադիր տնօրեն)
 Գլխավոր հաշվապահ
 Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը _____ 15.01.19թ., _____
 ԿՏ

Էմիլ Սողոմոնյան
 Ալվարո Մկրտումյան

ԷՎՈԿԱԲԱՆԿ ՓԲԸ

31 Դեկտեմբեր 2018թ.

(տվյալներն արտացոլված են 1000 դրամով)

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ ԿԻՑ ԾԱՆՈԹԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ (ձև թիվ 5)

Ծանոթագրություն 1. “Իրավական դաշտ և կորպորատիվ կառավարում”

1.1. “ԷՎՈԿԱԲԱՆԿ” ՓԲԸ-ն՝ անվանափոխված “Պրոմեթեյ Բանկ” ՓԲԸ-ն է, որը հիմնադրվել է Բանկի հիմնադիրների ընդհանուր ժողովի որոշմամբ 1990թ. հունիսի 1-ին կնքված հիմնադիր պայմանագրի համաձայն, և գործում է ՀՀ ԿԲ-ի կողմից տրված թիվ 27 արտոնագրի հիման վրա: Բանկը իր գործունեության ընթացքում ղեկավարվում է ՀՀ գործող օրենսդրությամբ և ՀՀ Կենտրոնական բանկի նորմատիվ ակտերով:

1) Բանկն ունի իր հիմնադիր փաստաթղթերով նախատեսված գործունեության նպատակներին համապատասխան քաղաքացիական իրավունքներ և այդ գործունեության հետ կապված պարտականություններ, իր անունից կարող է կնքել պայմանագրեր, համաձայնագրեր, ստորագրել արձանագրություններ: Բանկը ՀՀ օրենսդրության շրջանակներում կարող է՝

ա) ընդունել ցպահանջ և ժամկետային ավանդներ,

բ) տրամադրել առևտրային և սպառողական վարկեր, այդ թվում տալ հիփոթեքային վարկեր, իրականացնել պարտքի կամ առևտրային գործարքների ֆինանսավորում, ֆակտորինգ,

գ) տրամադրել բանկային երաշխիքներ և ակրեդիտիվներ,

դ) բացել և վարել հաշիվներ, այդ թվում այլ բանկերի թղթակցային հաշիվներ,

ե) մատուցել վճարահաշվարկային ծառայություններ ,

զ) թողարկել, գնել, վաճառել և սպասարկել արժեթղթեր, վճարային փաստաթղթեր, ճանապարհային չեկեր, քարտեր,

է) ինվեստիցիոն և բաժանորդագրական գործունեություն իրականացնել,

ժ) գնել , վաճառել թանկարժեք մետաղների բանկային ծովակտորներ և հուշադրամ, արտարժույթ, այդ թվում կնքել դրամի և արտարժույթի ֆյուչերսներ, օպցիոններ և նման այլ գործարքներ,

ի) իրականացնել ֆինանսական վարձակալություն (լիզինգ) , ի պահ ընդունել թանկարժեք մետաղներ, քարեր, արժեթղթեր և այլ արժեքներ:

2) Բանկն իր գործունեությունը իրականացնում է Հայաստանի Հանրապետությունում : Բանկը Հայաստանի Հանրապետությունում և արտասահմանում կարող է հիմնել իրավաբանական անձի կարգավիճակ չունեցող մասնաճյուղեր, ներկայացուցչություններ, որոնք գործում են Բանկի կանոնադրության պահանջների շրջանակներում և ձեռք են բերում կարգավիճակ Հայաստանում և արտասահմանում, Օրենքով սահմանված համապատասխան գրանցում ստանալուց հետո :

1.2. Կորպորատիվ կառավարում.

Բանկի խորհուրդն իրականացնում է բանկի գործունեության ընդհանուր ղեկավարումը՝ օրենքով խորհրդի իրավասությանը վերապահված հարցերի սահմաններում: Բանկի խորհուրդը ընտրված և կազմված է հինգ անդամից: Խորհրդի անդամ կարող է լինել ՀՀ քաղաքացի կամ օտարերկրյա քաղաքացի հանդիսացող գործունակ անձը, որը համապատասխանում է ՀՀ գործող օրենքների և ՀՀ ԿԲ իրավական ակտերի չափանիշներին: Խորհրդի անդամները ընտրվում են բանկի տարեկան ընդհանուր ժողովում, բանկի ներկա մասնակիցների կողմից.

Ներսիսյան Գագիկ – Խորհրդի նախագահ

Համազասպյան Եղիշե-Խորհրդի անդամ

Հովսեփյան Անուշավան -Խորհրդի անդամ

Կարապետյան Ավետիք-Խորհրդի անդամ

Գևորգյան Գեղամ-Խորհրդի անդամ:

Բանկի ընթացիկ գործունեության ղեկավարումն իրականացնում է բանկի Վարչության Նախագահը, իսկ որոշ հարցերի կարգավորումը, համաձայն Կանոնադրության, իրականացնում է Բանկի Վարչությունը.

Սողոմոնյան Էմիլ-Վարչության Նախագահ

Հակոբյան Արմեն-Վարչության Նախագահի 1-ին տեղակալ, Վարչության անդամ

Մկրտումյան Ալվարդ-Գլխավոր հաշվապահ, Վարչության անդամ

Պետրոսյան Հայկ – Վարչության Նախագահի տեղակալ, Վարչության անդամ
 Ալեքսանյան Հայրապետ – Վարչության Նախագահի տեղակալ, Վարչության անդամ
 Եղիազարյան Կարեն – Վարչության Նախագահի տեղակալ, Վարչության անդամ
 Սիմոնյան Էմիլ – ՏՏ բաժնի պետ, Վարչության անդամ
 Սահակյան Մհեր – Ծրագրավորման բաժնի պետ, Վարչության անդամ
 Խաչատրյան Տաթևիկ Գեղամի-Մարքեթինգի և հասարակայնության հետ կապերի բաժնի պետ, Վարչության անդամ:

ԷՎՈԿԱԲԱՆԿ Փակ Բաժնետիրական Ընկերությունը իրավաբանական անձի կարգավիճակ ունեցող առևտրային կազմակերպություն է: Բանկի տասնմեկ մասնաճյուղերն են.

1	Պարոնյան մասնաճյուղ	ք.Երևան, Պարոնյան 15/3
2	Կասյան մասնաճյուղ	ք. Երևան, Կասյան 5
3	Թումանյան մասնաճյուղ	ք. Երևան, Թումանյան 10
4	Ազատության 12 մասնաճյուղ	ք. Երևան, Ազատության 12
5	Գարեգին Նժդեհ մասնաճյուղ	ք.Երևան, Գարեգին Նժդեհ 9
6	Էրեբունի մասնաճյուղ	ք. Երևան, Գաջեգործների 76
7	Գյումրի մասնաճյուղ	ք. Գյումրի, Ռուսթավելի 63/1
8	Կոտայք մասնաճյուղ	ք. Աբովյան, Օգոստոսի 23, 1/2
9	Դավթաշեն մասնաճյուղ	ք. Երևան, Տրգրան Պետրոսյան 32/8
10	Վանաձոր մասնաճյուղ	ք. Վանաձոր, Գր. Լուսավորիչի 34
11	Կիկյան մասնաճյուղ	ք.Երևան, Կիկյան 2

Բանկի աշխատակիցների թվաքանակը 271 է:

ԷՎՈԿԱԲԱՆԿ ՓԲԸ-ի բաժնետերերն են՝

- ✓ Պրոմեթեյ - Սիթի ՍՊԸ (գործունեության ոլորտը՝ հյուրանոցային և առողջարանային բիզնես, գործունեության տարածաշրջանը՝ ՌԴ դաշնություն) - տիրապետում է Բանկի բաժնետոմսերի 95.8 %-ին (այդ թվում՝ հասարակ բաժնետոմսեր - 76.02%, արտոնյալ բաժնետոմսեր - 19,78 %):
- ✓ Բաժնետոմսերի 4,2 %-ի տիրապետող են հանդիսանում թվով 17 ֆիզիկական անձինք.

✓ Թաղևոսյան Գեորգի Պապիկի	✓ (ՀՀ քաղաքացի) -	✓ տիրապետում է Բանկի հասարակ բաժնետոմսերի 0.89%-ին
✓ Գևորգյան Գեղամ Գրիգորի	✓ (ՀՀ քաղաքացի) -	✓ տիրապետում է Բանկի հասարակ բաժնետոմսերի 0.60%-ին
✓ Ներսիսյան Գագիկ Վարազդատի	✓ (ՀՀ քաղաքացի) -	✓ տիրապետում է Բանկի հասարակ բաժնետոմսերի 0.59%-ին
✓ Մարգարյան Արկադի Վարդանի	✓ (ՌԴ քաղաքացի) -	✓ տիրապետում է Բանկի հասարակ բաժնետոմսերի 0.53%-ին
✓ Թաթևոսյան Լիլիա Վասիլի	✓ (ՀՀ քաղաքացի) -	✓ տիրապետում է Բանկի հասարակ բաժնետոմսերի 0.32%-ին
✓ Կարա-Պողոսյան Արմեն Ռոմանի	✓ (ՀՀ քաղաքացի) -	✓ տիրապետում է Բանկի հասարակ բաժնետոմսերի 0.28%-ին
✓ Թաղևոսյան Արտյոմ Պապիկի	✓ (ՀՀ քաղաքացի) -	✓ տիրապետում է Բանկի հասարակ բաժնետոմսերի 0.23%-ին
✓ Թաղևոսյան Վիկտորյա Գեորգու	✓ (ՀՀ քաղաքացի) -	✓ տիրապետում է Բանկի հասարակ բաժնետոմսերի 0.22%-ին
✓ Գալստյան Ալեքսանդր Իվանի	✓ (ՌԴ քաղաքացի) -	✓ տիրապետում է Բանկի հասարակ բաժնետոմսերի 0.15%-ին
✓ Սողոմոնյան Էմիլ Ադվանի	✓ (ՀՀ քաղաքացի) -	✓ տիրապետում է Բանկի հասարակ բաժնետոմսերի 0.09%-ին
✓ Հարությունյան Եվգենյա Փիլոսի	✓ (ՀՀ քաղաքացի) -	✓ տիրապետում է Բանկի հասարակ բաժնետոմսերի 0.09%-ին
✓ Հովսեփյան Անուշավան Սուրենի	✓ (ՀՀ քաղաքացի) -	✓ տիրապետում է Բանկի հասարակ բաժնետոմսերի 0.09%-ին
✓ Համազասպյան Եղիշե Վարդգեսի	✓ (ՀՀ քաղաքացի) -	✓ տիրապետում է Բանկի հասարակ բաժնետոմսերի 0.04%-ին
✓ Կարապետյան Ավետիք	✓ (ՀՀ քաղաքացի) -	✓ տիրապետում է Բանկի հասարակ բաժնետոմսերի 0.03%-ին
✓ Թումանյան Արմեն Լևոնի	✓ (ՌԴ քաղաքացի) -	✓ տիրապետում է Բանկի հասարակ բաժնետոմսերի 0.03%-ին
✓ Մկրտումյան Ալվարո Վանիչկայի	✓ (ՀՀ քաղաքացի) -	✓ տիրապետում է Բանկի հասարակ բաժնետոմսերի 0.01%-ին
✓ Հակոբյան Ռայա Գագիկի	✓ (ՀՀ քաղաքացի) -	✓ տիրապետում է Բանկի հասարակ բաժնետոմսերի 0.01%-ին:

Բանկի խորհուրդը տարեկան ժողովի նիստում քննարկում և տարեկան ընդհանուր ժողովի հաստատմանն է ներկայացնում բանկի արտաքին աուդիտն իրականացնող անձին, ինչպես նաև արտաքին աուդիտն իրականացնող անձի վարձատրման չափի սահմանումը:

Ծանոթագրություն 2. “Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը”

“ԷՎՈԿԱԲԱՆԿ” ՓԲԸ /այսուհետ՝բանկ/ հաշվապահական հաշվառումը վարում է հաշվապահական հաշվառումը կարգավորող իրավական ակտերի (“Հաշվապահական հաշվառման մասին” ՀՀ օրենք, հաշվապահական հաշվառմանը վերաբերող այլ օրենքներ, Հաշվապահական Հաշվառման Միջազգային ստանդարտներ և հաշվապահական հաշվառումը կարգավորող այլ իրավական ակտեր) համաձայն:

Բանկի ֆինանսական հաշվետվությունների փաթեթը, ինչպես նախատեսված է հաշվապահական հաշվառումը կարգավորող օրենսդրությամբ, ներառում է՝

- ա) հաշվետվություն ֆինանսական վիճակի մասին ,
- բ) հաշվետվություն համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին ,
- գ) հաշվետվություն սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին ,
- դ) հաշվետվությունը դրամական միջոցների հոսքերի մասին,
- ե) ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները:

Բանկը տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունները (ֆինանսական հաշվետվությունների փաթեթը) հիմնադրին է ներկայացնում մինչև հաշվետու տարվան հաջորդող մարտ ամսվա 15-ը, իսկ հարկային տեսչություն՝ մինչև ապրիլի 15-ը:

Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ծախսերը ներկայացվում են՝ դասակարգելով դրանք ըստ գործառույթի, իսկ ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններում՝ ըստ բնույթի:

Սովորական գործունեությունը ցանկացած գործունեություն է, որն իրականացվում է բանկի կողմից, որպես իր գործունեության բաղկացուցիչ մաս, և այնպիսի առնչվող գործունեություն, որը բանկն իրականացնում է իր գործունեության զարգացման համար, կապված է կամ առաջանում է իր գործունեությունից: Սովորական գործունեությունից առաջացող եկամուտները և ծախսերը, իրենց հերթին, ելնելով դրանց բնույթից, բանկի համար դրանց հարաբերական կարևորությունից և կրկնման հաճախականությունից, բաժանվում են գործառնական և ոչ գործառնական եկամուտների և ծախսերի:

Արտարժույթով գործարքն այնպիսի գործարք է, որը սահմանված է արտարժույթով, կամ որը պահանջում է արտարժույթով կատարում (կարգավորում): Արտարժույթով գործարքը սկզբնական ճանաչման պահին գրանցվում է ՀՀ դրամով (այսուհետ՝ դրամ)՝ արտարժույթի գումարի նկատմամբ կիրառելով դրամի և արտարժույթի միջև գործարքի օրվա դրությամբ ՀՀ Կենտրոնական բանկի կողմից հայտարարած միջին շուկայական փոխարժեքը:

Հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվին՝

- արտարժույթով դրամային հոդվածները ներկայացվում են (վերահաշվարկվում են)՝ կիրառելով փական փոխարժեքը.
- արտարժույթով սահմանված ոչ դրամային հոդվածները ներկայացվում են գործարքի օրվա փոխանակման փոխարժեքով:

Դրամային հոդվածները առկա դրամական միջոցներն են, ինչպես նաև դրամական միջոցներով ստացման և վճարման ենթակա ակտիվները և պարտավորությունները: Արտարժույթի փոխանակման փոխարժեքի փոփոխությունների հետևանքները հաշվառելու նպատակով դրամային հոդվածներ են համարվում նաև արտարժույթով տրված և ստացված կանխավճարները:

Ոչ դրամային հոդվածները հաշվեկշռի բոլոր հոդվածներն են՝ բացառությամբ առկա դրամական միջոցների, ինչպես նաև դրամական միջոցներով ստացման և վճարման ենթակա ակտիվների և պարտավորությունների:

Որպես փոխանակման փոխարժեք ընդունվում է ՀՀ Կենտրոնական բանկի կողմից հայտարարած միջին շուկայական փոխարժեքը: Փոխարժեքային տարբերությունները, որոնք առաջանում են դրամային հոդվածների մարման արդյունքում կամ, երբ Բանկի դրամային հոդվածները հաշվետվության մեջ ներկայացվում են մի փոխարժեքով, որը տարբերվում է տվյալ հաշվետու ժամանակաշրջանում դրանց

սկզբնական գրանցման կամ նախորդ ֆինանսական հաշվետվություններում գրանցման փոխարժեքից, ճանաչվում են որպես եկամուտ կամ ծախս այն ժամանակաշրջանում, որում դրանք առաջացել են:

Ընթացիկ և նախորդ ժամանակաշրջանների համար շահութահարկի գծով ընթացիկ հարկերը, դրանց չվճարված մասի չափով, ճանաչվում են որպես պարտավորություն: Եթե ընթացիկ և նախորդ ժամանակաշրջանների համար արդեն վճարված գումարը գերազանցում է այդ ժամանակաշրջանների համար վճարման ենթակա գումարը, ապա գերազանցող մասը ճանաչվում է որպես ակտիվ:

Ընթացիկ և նախորդ ժամանակաշրջանների համար ընթացիկ հարկային պարտավորությունները (ակտիվները) չափվում են գումարով, որն ակնկալվում է, որ կվճարվի բյուջե (կփոխհատուցվի բյուջեից)՝ կիրառելով հարկերի դրույքները (և հարկային հարաբերություններ կարգավորող նորմատիվ իրավական ակտերը), որոնք ուժի մեջ են եղել հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ:

Հետաձգված հարկային պարտավորությունը ճանաչվում է բոլոր հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների համար, իսկ հետաձգված հարկային ակտիվը՝ բոլոր նվազեցվող (հանվող) ժամանակավոր տարբերությունների համար՝ այն չափով, որքանով որ հավանական է հարկվող շահույթի ստացումը, որի դիմաց կարող է օգտագործվել նվազեցվող (հանվող) ժամանակավոր տարբերությունը:

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները չափվում են հարկերի այն դրույքների օգտագործմամբ, որոնք, ակնկալվում է, որ կիրառման մեջ կլինեն ակտիվի իրացման կամ պարտավորության մարման ժամանակ՝ հիմք ընդունելով հարկերի այն դրույքները (և հարկային հարաբերություններ կարգավորող նորմատիվ իրավական ակտերը), որոնք ուժի մեջ են եղել հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ:

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները չափւթ է զեղչվեն (դիսկոնտավորվեն):

Հետաձգված հարկային ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ստուգվում (վերանայվում) է:

Ընթացիկ և հետաձգված հարկերը ճանաչվում են որպես եկամուտ կամ ծախս և պետք է ներառվեն տվյալ ժամանակաշրջանի զուտ շահույթի կամ վնասի մեջ:

Բանկը ընթացիկ հարկային ակտիվները և ընթացիկ հարկային պարտավորությունները հաշվանցում է միայն այն դեպքում, եթե ունի ճանաչված գումարները հաշվանցելու իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք, և մտադիր է կամ հաշվարկն իրականացնել (ակտիվը կամ պարտավորությունը մարել) զուտ հիմունքով, կամ իրացնել ակտիվը և մարել պարտավորությունը միաժամանակ:

Ֆինանսական գործիքը ցանկացած պայմանագիր է, որը միաժամանակ մի կազմակերպությունում առաջացնում է ֆինանսական ակտիվ, իսկ մյուս կազմակերպությունում՝ ֆինանսական պարտավորություն կամ սեփական կապիտալի գործիք:

Ֆինանսական ակտիվը ցանկացած ակտիվ է, որը՝

ա) դրամական միջոց է,

բ) մեկ այլ կազմակերպությունից դրամական միջոցներ կամ այլ ֆինանսական ակտիվ ստանալու պայմանագրային իրավունք է,

գ) մեկ այլ կազմակերպության հետ պոտենցիալ նպաստավոր պայմաններով ֆինանսական գործիքների փոխանակման պայմանագրային իրավունք է,

ե) այլ կազմակերպության սեփական կապիտալի գործիք է:

Ֆինանսական պարտավորությունը ցանկացած պայմանագրային պարտականություն է մեկ այլ կազմակերպությանը դրամական միջոցներ կամ այլ ֆինանսական ակտիվ տրամադրելու (վճարելու), կամ՝ մեկ այլ կազմակերպության հետ պոտենցիալ ոչ նպաստավոր պայմաններով ֆինանսական գործիքներ փոխանակելու համար:

Բանկը ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական պարտավորությունը իր հաշվեկշռում ճանաչում է միայն այն դեպքում, երբ նա դառնում է գործիքի պայմանագրային կողմ: Բանկը պետք է ապաճանաչի ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական ակտիվի մի մասը միայն այն դեպքում, երբ բանկը կորցնում է վերահսկողությունը պայմանագրային իրավունքների նկատմամբ, որոնք կազմում են այդ ֆինանսական ակտիվը (կամ ֆինանսական ակտիվի մի մասը): Բանկը կորցնում է այդ վերահսկողությունը, եթե այն իրացնում է պայմանագրով սահմանված օգուտների նկատմամբ իրավունքները, իրավունքների ուժի մեջ լինելու ժամկետը լրանում է կամ բանկը հրաժարվում է այդ իրավունքներից:

Ֆինանսական ակտիվը սկզբնական ճանաչման ժամանակ պետք է չափվի սկզբնական արժեքով, որն իրենից ներկայացնում է դրա դիմաց տրված փոխհատուցման իրական արժեքը:

Ֆինանսական պարտավորությունը սկզբնական ճանաչման ժամանակ պետք է չափվի սկզբնական արժեքով, որն իրենից ներկայացնում է դրա դիմաց ստացված փոխհատուցման իրական արժեքը: Գործարքի հետ կապված ծախսումները ներառվում են ֆինանսական պարտավորությունների սկզբնական չափման մեջ: Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների գծով շահույթը կամ վնասը ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչվում է որպես եկամուտ կամ ծախս:

Ռեպո (հակադարձ ռեպո) համաձայնագրերի կնքման դեպքում գործարքի մի կողմը հանդես է գալիս որպես արժեթղթեր վաճառող՝ դրանք համաձայնագրում նշված ժամկետում վաճառքի գնով հետ գնելու և սահմանված տոկոսագումար վճարելու պարտավորությամբ, իսկ մյուս կողմը՝

որպես գնորդ՝ պարտավորվելով համաձայնագրում նշված ժամկետում դրանք վերավաճառել առաջին կողմին:Ռեպո գործարքի կնքման պահից արժեթղթի նկատմամբ սեփականության իրավունքն անցնում է գնորդ բանկին, և կնքման օրը ավանդատունը վաճառողի “դեպո” հաշվից գնորդի “դեպո” հաշվին է փոխանցում հայտում նշված քանակությամբ արժեթղթեր: Գործարքի մարման օրը ավանդատունը գնորդի “դեպո” հաշվից ետ է փոխանցում հայտում նշված արժեթղթերը վաճառողի “դեպո” հաշվին:

Աճանցյալ ֆինանսական գործիքները այն գործիքներն են, որոնց արժեքը փոփոխվում է ի պատասխան սահմանված տոկոսադրույքի , արժեթղթի գնի, ապրանքի գնի, արտարժույթի փոխարժեքի , գների կամ դրույքների ինդեքսի, վարկունակության կամ համանման այլ փոփոխականի փոփոխությունների, որը չի պահանջում սկզբնական գույք ներդրում կամ էլ պահանջում է աննշան սկզբնական ներդրում՝ պայմանագրերի այլ տեսակների համեմատ, և որոնց գծով վերջնահաշվարկը կատարվում է ապագա որևէ ամսաթվին:

Բանկը վարկային (փոխառության) պայմանագրով պարտավորվում է պայմանագրով նախատեսված չափերով և պայմաններով դրամական միջոցներ (վարկ) տրամադրել փոխառուին , իսկ փոխառուն պարտավորվում է վերադարձնել ստացված գումարը և տոկոսներ վճարել դրա դիմաց: Վարկային պայմանագիրը կնքվում է գրավոր, որտեղ հստակ սահմանված է լինում տոկոսի չափը և հաշվարկման կարգը: Փոխառության պայմանագրի կնքման պահին տոկոսների չափը չի կարող գերազանցել ՀՀ ԿԲ սահմանած բանկային տոկոսի հաշվարկային դրույքի կրկնապատիկը: Տոկոսները վճարվում են յուրաքանչյուր ամիս, եթե պայմանագրով այլ բան նախատեսված չէ: Եթե վարկային (փոխատվության) պայմանագիրը կնքված է փոխառուի կողմից ստացված միջոցները որոշակի նպատակների համար օգտագործելու պայմանով, փոխառուն պարտավոր է ապահովել փոխառության գումարի նպատակային օգտագործման նկատմամբ փոխատուի վերահսկողության հնարավորությունը: Եթե փոխառուի կողմից պայմանագրով նշված պարտավորությունը չի կատարվում, ապա բանկը պարտապանի նկատմամբ կիրառում է տուժանքներ:

Ակտիվների արժեզրկումը կամ արժեզրկումից կորուստը այն գումարն է, որով ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը գերազանցում է նրա փոխհատուցվող գումարին: Բանկը յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ գնահատում է, թե առկա է, արդյոք, որևէ հայտանիշ, ըստ որի ակտիվը կարող է արժեզրկված լինել: Եթե որևէ այդպիսի հայտանիշ գոյություն ունի, ապա բանկը գնահատում է ակտիվի փոխհատուցվող գումարը:

Գնահատելիս, թե առկա է, արդյոք, որևէ հայտանիշ, ըստ որի ակտիվը կարող է արժեզրկված լինել, Բանկը պետք է դիտարկի առնվազն հետևյալ հայտանիշները՝

ա) տվյալ ժամանակաշրջանի ընթացքում ակտիվի շուկայական արժեքը նվազել է զգալիորեն ավելի մեծ չափով, քան կակնկալվեր որոշակի ժամանակի կամ սովորական օգտագործման արդյունքում:

բ) տվյալ ժամանակաշրջանի ընթացքում տեղի են ունեցել կամ մոտ ապագայում տեղի կունենան բանկի համար անբարենպաստ հետ-անք ունեցող նշանակալի փոփոխություններ այն շուկայական, տնտեսական կամ իրավական միջավայրում, որտեղ գործում է այդ բանկը, կամ այն շուկայում, որի համար նախատեսված է տվյալ ակտիվը:

գ) տվյալ ժամանակաշրջանի ընթացքում շուկայական տոկոսադրույքները կամ ներդրումների շուկայական այլ հատուցադրույքները (հատուցադրույք՝ գործունեությունից ստացված շահույթը հարաբերած գործունեությունում օգտագործված ակտիվների կամ ներդրումների արժեքին(արտահայտված տոկոսներով)) աճել են, և հավանական է, որ այդ աճը կազդի զեղչման դրույքների վրա, որոնք կիրառվում են ակտիվի օգտագործման արժեքը հաշվարկելիս, և էականորեն կնվազեցնի ակտիվի փոխհատուցվող գումարը:

Բանկը հաշվետու ամսվա վերջին բանկային օրը, համաձայն ՀՀ ԿԲ 27.04.99թ. ՀՀ տարածքում գործող բանկերի վարկերի և դեբիտորական պարտքերի դասակարգման և հնարավոր կորուստների պահուստների ձևավորման կարգի, դասակարգում է բոլոր ակտիվները: Բանկը ակտիվների հնարավոր կորուստները ծածկելու նպատակով վարում է առանձին հաշիվներ՝ ընդհանուր և հատուկ պահուստների համար: Անհուսալի ակտիվներն անհավաքագրելի և ամբողջությամբ արժեզրկված այն ակտիվներն են, որոնց հաշվառումը հաշվեկշռում որպես ակտիվներ այլևս նպատակահարմար չէ: Եթե ակտիվը ճանաչվում է անհուսալի, ապա այն նույն օրվա ընթացքում դուրս է գրվում բանկի հաշվեկշռից՝ “հատուկ պահուստի” հաշվին, և բանկը շարունակում է հաշվառել այն ծանուցման համապատասխան հաշիվներում: Այս դասակարգումը չի նշանակում, որ ակտիվը հնարավոր չէ վերականգնել ապագայում, բայց դրա հաշվապահական ճանաչումը տվյալ պահին պետք է լինի որպես արժեզրկված ակտիվ:

Հաշվապահական հաշվառման նպատակներով հեջավորում նշանակում է հեջավորման մեկ կամ ավելի գործիքների նախատեսում այնպես, որ դրանց իրական արժեքի կամ դրամական միջոցների հոսքերի փոփոխությունը ամբողջությամբ կամ մասամբ փոխհատուցի հեջավորված հոդվածի իրական արժեքի կամ դրամական միջոցների հոսքերի փոփոխությունը: Հեջի հաշվապահական հաշվառման ժամանակ հեջավորման գործիքի և համապատասխան հեջավորվող հոդվածի իրական արժեքների փոփոխությունների՝ միմյանց փոխհատուցող արդյունքները, համաչափորեն ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես զուտ շահույթ կամ վնաս:

Հիմնական միջոցները այն նյութական ակտիվներն են, որոնք առկա են բանկում աշխատանքների կատարման, ծառայությունների մատուցման, ապրանքների իրացման կամ վարչական նպատակներով օգտագործելու համար, և նախատեսվում է օգտագործել ավելի քան մեկ տարի ժամկետով:

Սկզբնական ճանաչման պահին հիմնական միջոցները չափվում են սկզբնական արժեքով որն իր մեջ ընդգրկում է նրա գնման գինը, ներկրման տուրքերը, չփոխհատուցվող հարկերը և պարտադիր այլ վճարները, տրանսպորտային ծախսումները, ինչպես նաև ակտիվն իր նպատակային օգտագործման համար աշխատանքային վիճակի բերելու հետ անմիջականորեն կապված ծախսումները:

Բանկի ղեկավարի կողմից սահմանված դեպքերում հիմնական միջոցների մուտքագրումը, ինչպես նաև շահագործման հանձնումը բանկում իրականացվում է այդ նպատակով ստեղծված հանձնաժողովի կողմից: Հիմնական միջոցների միավորի մաշեցվող (մաշվածության միջոցով որպես ծախսում ճանաչման ենթակա) գումարը պարբերաբար բաշխվում է ակտիվի օգտակար ծառայության ընթացքում:

Ակտիվի օգտակար ծառայությունը որոշելիս հաշվի են առնվում հետևյալ գործոնները՝

ա) բանկի կողմից ակտիվի ենթադրվող օգտագործելիությունը, որը գնահատվում է՝ նկատի ունենալով ակտիվի ակնկալվող հզորությունը (աշխատանքների, ծառայությունների) և ֆիզիկական ծավալը.

բ) ակնկալվող ֆիզիկական մաշվածությունը, որը կախված է ակտիվի վերանորոգումից և սպասարկումից,

գ) տեխնիկական հնացածությունը, որն առաջանում է ակտիվից ստացվող ծառայությունների նկատմամբ շուկայի պահանջարկի նվազումից: Հիմնական միջոցների օգտակար ծառայությունն արտահայտվում է ժամկետով: Մաշվածության հաշվարկման կիրառվող մեթոդն արտացոլում է այն մոդելը, որով բանկը սպառում է ակտիվի տնտեսական օգուտները: Հիմնական միջոցի մաշվածության գումարն իր օգտակար ծառայության ընթացքում պարբերաբար բաշխելու համար կիրառում է մաշվածության հաշվարկման գծային մեթոդը: Հիմնական միջոցների միավորը դուրս է գրվում հաշվապահական հաշվեկշռից, երբ այն օտարվում է կամ ընդմիշտ դուրս է հանվում օգտագործումից և ապագա ոչ մի տնտեսական օգուտ հետագայում դրանից չի ակնկալվում: Հիմնական միջոցների դուրսգրումն իրականացվում է այդ նպատակով ստեղծված հանձնաժողովի կողմից:

Ոչ նյութական ակտիվները ֆիզիկական սուբստանցիայից զուրկ որոշելի (իդենտիֆիկացվող) ոչ դրամային ակտիվներն են, որոնք, որպես կատարված գործառնությունների (դեպքերի) արդյունք՝ վերահսկվում են բանկի կողմից. պահվում են բանկում՝ ծառայություններ մատուցելու – վարչական նպատակներով օգտագործելու համար. ունեն սահմանափակ օգտակար ծառայության ժամկետ:

Ոչ նյութական ակտիվի ամորտիզացիան՝ ոչ նյութական ակտիվի ամորտիզացվող գումարի պարբերական բաշխումն է նրա օգտակար ծառայության ընթացքում: Ոչ նյութական ակտիվների հաշվառումը տարվում է հիմնական միջոցների հաշվառման ակզբունքով:

Հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամանակահատվածը սահմանված է հետևյալ սկզբունքով.

-շենքերի շինությունների համար՝ 40 տարի ,

-կահույքի համար՝ 10 տարի,

-համակարգչային տեխնիկայի համար՝ 3 տարի ,

-գրասենյակային գույքի համար՝ 5 տարի ,

-հաղորդակցման միջոցի համար՝ 5 տարի ,

-փոխադրամիջոցների համար՝ 5 տարի ,

մինչև 50 000 դրամ արժողությամբ հիմնական միջոցների համար՝ 1 տարի :

Բանկում այլ բանկերի և հաճախորդների միջոցները հաշվառվում են նախօրոք՝ բանկային հաշվի պայմանագրով կնքված և բացված հաշիվներում: Բանկային հաշվի պայմանագրով բանկը պարտավորվում է ընդունել և հաճախորդի բացած հաշվի վրա մուտքագրել մուտք եղող դրամական միջոցները, կատարել հաշվից փոխանցումներ կատարելու , համապատասխան գումարներ տալու և հաշվով այլ գործառնություններ իրականացնելու վերաբերյալ հաճախորդի կարգադրությունները: Բանկը իրավունք չունի որոշել և վերահսկել հաճախորդի դրամական միջոցների օգտագործման ուղղությունները կամ սահմանել օրենքով կամ բանկային հաշվի պայմանագրով չնախատեսված այլ սահմանափակումներ, իր դրամական միջոցները սեփական հայեցողությամբ տնօրինելու նրա իրավունքների նկատմամբ:

Ռիսկի կառավարումը կարևորագույն տարր է համարվում բանկային գործառնությունների իրականացման առումով:

2007թ-ից Բանկում կանոնակարգվել է ռիսկերի կառավարման գործընթացը. Բանկի խորհրդի կողմից հաստատվել է “Ռիսկերի կառավարման քաղաքականությունը”, որը իրենից ներկայացնում է միջոցառումների ամբողջություն՝ ուղղված վնասների առաջացման վտանգի բացահայտմանը, ռիսկերի նվազարկմանը (մինիմիզացիա), հնարավոր կորուստների վերացմանը և բացահայտված վնասների՝ սեփական կապիտալի վրա ազդեցության հնարավորինս նվազեցմանը: Բանկում ռիսկերի կառավարման հիմնական նպատակներն են՝ հնարավոր ռիսկերով պայմանավորված կորուստների բացառումը կամ նվազագույնին հասցնելը, շահութաբերության, անվտանգության և վճարունակության գործակիցների ընդունելի հարաբերակցության սահմանումը և պահպանումը:

Բանկում ռիսկերի կառավարման նպատակներին հասնելու համար նախատեսվում է հետևյալ խնդիրների լուծումը.

- Բանկի գործունեության ընթացքում առաջացող բոլոր հնարավոր ռիսկերի ժամանակին բացահայտում և դրանց դասակարգում,
- ռիսկերի առանձին տեսակների վրա ազդող գործոնների բացահայտում,
- առանձին ռիսկերի որակական և քանակական գնահատում,
- ռիսկերի ընդունելի սահմանաչափերի հաստատում,
- ռիսկերի կառավարման ներքին հսկողության ձևերի հաստատում,
- ռիսկերի կառավարման նպատակով համապատասխան միջոցառումների մշակում,
- մշակված միջոցառումների իրականացման ընթացքի վերահսկում:

Ռիսկերի կառավարման հիմնական մեթոդներ են.

- կանոնակարգումը,
- մոնիտորինգը,
- դիվերսիֆիկացումը,
- լիմիտավորումը,
- ռիսկերի փոխանցումը՝ հեջավորումը և ապահովագրումը,
- կորուստների ծածկման պահուստի ձևավորումը,
- սթրես սցենարների վերլուծությունը,
- ներքին հսկողության ապահովումը գործող ընթացակարգերի պահպանման միջոցով,
- հաշվետվությունների ձևերի տրամադրման պարբերականության սահմանումը:

Բանկի գործունեության բնույթից/առանձնահատկությունից ելնելով՝ գործունեությանն առնչվող ռիսկեր են համարվում իրացվելիության, վարկային, շուկայական, այդ թվում՝ տոկոսադրույքի, արժույթային, արժեթղթերի պորտֆելի ռիսկերը:

Բանկի կողմից ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման նպատակով օգտագործվել են հետևյալ փոխարժեքները.

	31 դեկտեմբեր 2018	31 դեկտեմբեր 2017
ՀՀ դրամ/1 ԱՄՆ դոլար	483.75	484.10
ՀՀ դրամ/1 Եվրո	553.65	580.10

1. "Ջուտ տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ"

<u>Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Տոկոսային եկամուտներ բանկի ընթացիկ հաշիվներից, բանկերում և այլ ֆինանսական կազմակերպություններում տեղաբաշխված ավանդներից և վարկերից	339,746	216,340
Տոկոսային եկամուտ հաճախորդներին տրված վարկերից և փոխատվություններից	6,077,841	4,937,166
Տոկոսային եկամուտ պարտքային արժեթղթերից	1,054,165	1,316,843
Տոկոսային եկամուտ "Ռեպո" պայմանագրերից	471,097	442,519
Այլ տոկոսային եկամուտ	35,830	-
Ընդամենը	7,978,679	6,912,868

<u>Տոկոսային և նմանատիպ ծախսեր</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
------------------------------------	---------------------------	-------------------------

Տոկոսային ծախսեր բանկի ընթացիկ հաշիվների, բանկերից և այլ ֆինանսական կազմակերպութից ներգրաված ավանդների և վարկերի դիմաց	1,020,592	451,215
Տոկոսային ծախսեր հաճախորդների ժամկետային ավանդների և ընթացիկ հաշիվների դիմաց	2,688,257	2,331,940
Տոկոսային ծախսեր բանկի կողմից թողարկված արժեթղթերի դիմաց	313,721	299,832
Տոկոսային ծախսեր “Ռեպո” պայմանագրերի դիմաց	299,884	313,403
Այլ տոկոսային ծախսեր	10,987	10,832
Ընդամենը	4,333,441	3,407,222

<u>Զուտ տոկոսային և նմանատիպ եկամուտ</u>	3,645,238	3,505,646
---	------------------	------------------

4. “Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ և ծախսեր”

<u>Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Դրամարկղային գործառնություններից	54,583	47,701
Հաշվարկային ծառայություններից	271,643	252,492
Երաշխիքներից, հոժարագրերով, ակրեդիտիվներով գործառնություններից, հավատարմագրային կառավարման գործառնություններից	42,561	26,116
Արտարժույթով և արժեթղթերով գործառնություններից	145	1,134
Վճարային քարտերի սպասարկումից	236,626	131,101
Այլ կոմիսիոն վճարներ	1,020,573	62,033
Ընդամենը	1,626,131	520,577

<u>Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Թղթակցային և այլ հաշիվների դիմաց կոմիսիոն		

վճարներ	136,488	107,177
Վճարային քարտերով գործառնությունների գծով վճարներ	206,970	103,381
Երաշխիքների, հոժարագրերով, ակրեդիտիվներով գործառնությունների, հավատարմագրային կառավարման գործառնությունների գծով վճարներ	505	532
Արտարժույթով և արժեթղթերով գործառնություններից	113	225
Այլ կոմիսիոն վճարներ*	302,022	315,227
Ընդամենը	646,098	526,542

Ստացված զուտ կոմիսիոն և այլ վճարներ	980,033	5,965
--	----------------	--------------

	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Եկամուտ շահաբաժիններից	1,713	1,510

5. “Զուտ եկամուտ առևտրային գործառնություններից”

<u>Առևտրային նպատակներով պահվող ներդրումներից</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Առևտրային նպատակներով պահվող ներդրումների առք ու վաճառքից զուտ եկամուտ, այդ թվում՝ բաժնետոմսներից	-	-
պարտքային արժեթղթերից	-	-
աժանցյալներից	-	-
Առևտրային նպատակներով պահվող ներդրումների	-	-

իրական արժեքի փոփոխությունից զուտ եկամուտ		
Ընդամենը	-	-

<u>Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող և իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներում ներդրումներից</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող և իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներում ներդրումների առք ու վաճառքից զուտ եկամուտ, այդ թվում՝		
բաժնետոմսերից	1,426	-
պարտքային արժեթղթերից	(14,265)	(1,219)
աժանցյալներից		
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող և իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներում ներդրումների իրական արժեքի փոփոխությունից զուտ եկամուտ	78,450	55,269
Ընդամենը	65,611	54,050

<u>Արտարժույթային գործառնություններից</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Արտարժույթի առք ու վաճառքից ստացված զուտ եկամուտ	848,322	728,192
Արտարժույթի վերագնահատումից ստացված զուտ եկամուտ	(125,921)	(44,821)
Ընդամենը	722,401	683,371

<u>Զուտ եկամուտ առևտրային գործառնություններից</u>	788,012	737,421
--	----------------	----------------

6. “Այլ գործառնական եկամուտ”

<u>Այլ գործառնական եկամուտ</u>	Հաշվետու Ժամանակաշրջան	Նախորդ Ժամանակաշրջան
Եկամուտներ ստացված տույժերից և տուգանքներից	69,081	52,458
Ֆակտորինգից ստացված եկամուտներ		
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների օտարումից ստացված զուտ եկամուտներ	(98,127)	(65,769)
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների վերագնահատումից և արժեզրկման հակադարձումից զուտ եկամուտներ	-	-
Արտասովոր եկամուտներ (առկայության դեպքում)*	-	-
Այլ եկամուտներ**	22,320	17,443
Ընդամենը	(6,726)	4,132

** Այլ եկամուտներում ներառված է բանկի վարչական շենքի՝ ՀՀ ԿԲ թույլտվությամբ, վարձակալության տրված տարածքի վարձավճարը:

7. “Ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ”

	31/12/18	31/12/17
Ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստին կատարված մասհանումներ	(3,450,219)	(2,436,858)
Ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստին կատարված մասհանումների վերադարձ	2,771,049	2,363,747
Զուտ մասհանումներ ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստին	(679,170)	(73,111)

8. “Ընդհանուր վարչական ծախսեր”

<u>Ընդհանուր վարչական ծախսեր</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Ծախսեր հաշվարկված աշխատավարձի և դրան հավասարեցված այլ վճարումների գծով	1,754,505	1,416,855
Վերապատրաստման և ուսուցման գծով ծախսեր	6,455	10,515
Գործուղման ծախսեր	22,170	20,120
Գործառնական վարձակալության գծով ծախսեր	89,114	104,137
Ապահովագրության ծախսեր	30,223	11,780
Բանկի սարքավորումների սպասարկման և պահպանման գծով ծախսեր	42,863	53,581
Բանկի շենքերի տնտեսական պահպանության և անվտանգության գծով ծախսեր	154,151	134,510
Աուդիտային և խորհրդատվական ծառայությունների գծով ծախսեր	61,929	32,156
Կապի և հաղորդակցման միջոցների գծով ծախսեր	216,620	159,126
Տրանսպորտային ծախսեր	10,524	9,036
Ծախսեր հարկերի (բացառությամբ՝ շահութահարկի), տուրքերի և այլ պարտադիր վճարների գծով	65,795	92,045
Գրասենյակային և կազմակերպչական ծախսեր	69,576	65,981
Վարկերի տրամադրման և վերադարձման գծով ծախսեր	43,839	8,154
Այլ վարչական ծախսեր	40,204	174,087
Ընդամենը	2,607,968	2,292,083

9. “Այլ գործառնական ծախսեր”

Այլ գործառնական ծախսեր	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Վճարված տուգանքներ և տույժեր	1,907	7,148
Ինկասացիայի համար կատարված վճարումներ	21,999	21,701
Գովազդային և ներկայացուցչական ծախսեր	296,645	328,823
Ֆակտորինգի գծով ծախսեր	-	-
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիոն ծախսեր	357,204	249,299
Կորուստներ նյութական ակտիվների արժեզրկումից	-	-
Ավանդների երաշխավորման հիմնադրամին հատկացումներ	124,451	86,586
Այլ ծախսեր	10,809	407,287
Ընդամենը	813,015	1,100,844

11. Շահութահարկի գծով ծախս

Հազար ՀՀ դրամ	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Ընթացիկ հարկ	363,081	348,248
Հետաձգված հարկ	(82,205)	(71,252)
Ընդամենը շահութահարկի գծով ծախս	280,876	276,996

8.23- Հայաստանի Հանրապետությունում շահութահարկի դրույքաչափը կազմում է 20% : ՀՀ հարկային օրենսդրության և ՖՀՄՄ-ի միջև եղած տարբերությունը մի շարք ակտիվների և պարտավորությունների գծով առաջացնում է ժամանակավոր տարբերություններ ֆինանսական հաշվետվությունների կազմման նպատակներով դրանց հաշվեկշռային արժեքների և հարկման բազայի միջև: Հետաձգված շահութահարկի գումարը հաշվարկվում է 20% հիմնական դրույքաչափը կիրառելով:

Հազար ՀՀ դրամ	2017	Ֆինանսական արդյունքներով ճանաչված	Սեփական կապիտալում ճանաչված	31/12/2018
Կուտակված ծախսեր և այլ պահուստներ	8,558	10,686		19,244
Վարձակալած հիմնական միջոցներում կապիտալ ներդրումների ամորտիզացիայի ճշգրտում	-	2,570		2,570
Այլ ակտիվների արժեզրկումից պահուստներ	-	-	-	-
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող արժեթղթերի իրական արժեքի ճշգրտում	-	-	-	-
Առևտրային արժեթղթերի իրական արժեքի ճշգրտում	-	-	-	-
Ընդամենը հետաձգված հարկային ակտիվ	8,558	13,256		21,814
Հիմնական միջոցների վերագնահատում	(380,079)	8,762	-	(371,317)
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	(90,188)	232,582		142,394
Այլ ակտիվներ	(21,950)	6,920		(15,030)
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող արժեթղթերի իրական արժեքի ճշգրտում	(205,739)	-	4,336	(201,403)
Ընդամենը հետաձգված հարկային պարտավորություն	(697,956)	248,264	4,336	(445,356)
Զուտ հետաձգված հարկային ակտիվ/պարտավորություն	(689,398)	261,520	4,336	(423,542)

13. “Կանխիկ դրամական միջոցներ, դրանց համարժեքներ և մնացորդներ ՀՀ կենտրոնական բանկում”

<u>Կանխիկ դրամական միջոցներ, դրանց համարժեքներ և մնացորդներ ՀՀ կենտրոնական բանկում</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Կանխիկ դրամական միջոցներ	8,661,568	7,335,206
Դրամական միջոցների այլ տեղաբաշխումներ	398,282	368,816
Թղթակցային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում	13,257,204	8,970,461
Ավանդային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում	-	1,500,000
Դեպոնացված միջոցներ ՀՀ ԿԲ-ում*	721,500	362,500
Հաշվեգրված տոկոսներ	-	555
Ընդամենը	23,038,554	18,537,538
Արժեզրկման գծով պահուստ	(1,397)	(-)
Ընդամենը	23,037,157	18,537,538

* ՀՀ ԿԲ-ում դեպոնացված գումարը իրենից ներկայացնում է **ԱրՔա** վճարային համակարգով իրականացվող փոխհաշվարկների երաշխիքային ավանդ **721,500** հազ. դրամ:

13_2. Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ, որոնք ներառվում են դրամական հոսքերի մասին հաշվետվությունում.

	2018թ.	2017թ.
Կանխիկ դրամական միջոցներ	9,059,850	7,704,022
Թղթակցային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում	13,257,204	8,970,461
Թղթակցային հաշիվներ	603,559	637,214
Ընդամենը	22,920,613	17,311,697

Ֆինանսական վիճակի մասին Ձև թիվ 7 միջանկյալ հաշվետվության Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտոր մասում արտացոլված **1,856** հազ. դրամը հուշադրամի արժեք է:

14. “Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ”

<u>Ընթացիկ հաշիվներ</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
ՀՀ բանկերում	36,333	11,827
ԲԲԲ-(Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող բանկերում	199,472	141,751
ԲԲԲ-(Բաա3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող բանկերում	367,754	483,636
Հաշվեգրված տոկոսներ	-	-
Ընդամենը	603,559	637,214
Արժեզրկման գծով պահուստ	(241)	-
Ընդամենը	603,318	637,214

Միջբանկային վարկեր և ավանդներ, այլ պահանջներ

ՀՀ ԿԲ-ում՝ վարկեր և ավանդներ ֆատկորինգ ֆինանսական լիզինգ ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր այլ	- -	-
ՀՀ բանկերում՝ վարկեր և ավանդներ ֆակտորինգ ֆինանսական լիզինգ ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր ակրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ այլ	- 749,973 - -	- 14,523

ԲԲԲ-(Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող բանկերում՝ վարկեր և ավանդներ ֆակտորինգ ֆինանսական լիզինգ ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր ակրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ այլ	- 24,178	 594
ԲԲԲ-(Բաա3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող բանկերում վարկեր և ավանդներ ֆակտորինգ ֆինանսական լիզինգ ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր ակրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ այլ	- 55,533	- 852
Հաշվեգրված տոկոսներ	4,767	-
Ընդամենը	834,451	15,969
Բանկերի նկատմամբ պահանջների արժեզրկման գծով պահուստ (ծանոթ. 7)	(4,960)	(-)
Ընդամենը	829,491	15,969

Զուտ պահանջներ բանկերի նկատմամբ	1,432,809	653,183
--	------------------	----------------

Ֆինանսական կազմակերպություններում վարկեր, ավանդներ և այլ պահանջներ

ՀՀ ֆինանսական կազմակերպություններում՝ վարկեր և ավանդներ ֆակտորինգ ֆինանսական լիզինգ ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր	 4,067,783 7,051,814	 2,065,929 5,875,385
--	--	--

ակրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ այլ	164,477	180,052
ԲԲԲ-(Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող ֆինանսական կազմակերպություններում՝ վարկեր և ավանդներ ֆակտորինգ ֆինանսական լիզինգ ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր ակրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ այլ	- -	
ԲԲԲ-(Բաա3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող ֆինանսական կազմակերպություններում վարկեր և ավանդներ ֆակտորինգ ֆինանսական լիզինգ ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր ակրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ այլ	 147,423 82,230	 111,172 50,457
Հաշվեգրված տոկոսներ	26,741	20,498
Ընդամենը	11,540,468	8,303,493
Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների արժեզրկման գծով պահուստ (ծանոթ. 7)	(63,036)	(-)
Զուտ պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	11,477,432	8,303,493
Զուտ պահանջներ բանկերի և Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	12,910,241	8,956,676

15. “Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ”

Պետական արժեթղթեր	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
ՀՀ պետական արժեթղթեր, այդ թվում՝ գանձապետական պարտատոմսեր կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր այլ	-	-
ԲԲԲ- (Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող երկրների պետական արժեթղթեր, այդ թվում՝ գանձապետական պարտատոմսեր կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր այլ	-	-
ԲԲԲ- (Բաա3) -ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող երկրների պետական արժեթղթեր գանձապետական պարտատոմսեր կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր այլ	-	-
Ընդամենը պետական արժեթղթեր	-	-

ՀՀ ոչ պետական արժեթղթեր

	<u>ցուցակվ ած</u>	<u>չցուցակվ ած</u>	<u>ցուցակվ ած</u>	<u>չցուցակվ ած</u>
Ա-/Ա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող թողարկողի երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ ավանդային հավաստագրեր կապիտալի գործիքներ այլ				
Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական				-

բանկի կողմից “Գ -” և բարձր վարկանիշ ստացած թողարկողի երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ ավանդային հավաստագրեր կապիտալի գործիքներ այլ		-		
ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող թողարկողի երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ ավանդային հավաստագրեր կապիտալի գործիքներ այլ		-	-	
Ընդամենը ՀՀ ոչ պետական արժեթղթեր		-	-	

Այլ երկրների ոչ պետական արժեթղթեր

Ա-/Ա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող թողարկողի երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ ավանդային հավաստագրեր կապիտալի գործիքներ այլ	<u>ցուցակված</u>	<u>չցուցակված</u>	<u>ցուցակված</u>	<u>չցուցակված</u>
ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող թողարկողի երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ ավանդային հավաստագրեր կապիտալի գործիքներ		-	-	

այլ		
Ընդամենը այլ երկրների ոչ պետական արժեթղթեր	-	-

Ընդամենը շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող արժեթղթեր	-	-
--	---	---

<u>Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ</u>		
Վարկեր, ֆակտորինգ, դեբիտորական պարտքեր Ա-/Ա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող վարկառուների ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող վարկառուների Հիփոթեկ Սպառողական վարկեր Այլ	-	-
Ածանցյալ գործիքներ Ֆյուչերս Ֆորվարդ օպցիոն սվոպ այլ	-	-
Ընդամենը	-	-

Ընդամենը շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ	-	-
--	---	---

16. ,Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ

<u>Տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և այլ փոխառություններ</u>	<u>Հաշվետու ժամանակաշրջան</u>	<u>Նախորդ ժամանակաշրջան</u>
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր, այդ թվում՝	75,617,136	55,453,642
ՀՀ Կառավարությանը տեղական ինքնակառավարման մարմիններին հիփոթեքային	8,918,940	6,252,056
Օվերդրաֆտ		1,049
Վարկային քարտեր	1,539,981	954,845
Ֆակտորինգ		
Ֆինանսական լիզինգ		
Հետգնման պայմանագրեր	91,630	885,647
Ակրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ		
Այլ		
Նշված հոդվածների գծով հաշվեգրված տոկոսներ	447,218	296,393
Ընդամենը ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և այլ փոխառություններ	77,695,965	57,591,576
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկերի և փոխառությունների արժեգրկման գծով պահուստ (ծանոթ. 7)	(2,248,676)	(757,270)
Ընդամենը զուտ ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և այլ փոխառություններ	75,447,289	56,834,306

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող տրված վարկերի և փոխառությունների վերլուծությունն ըստ հաճախորդների հետևյալ տիպերի.

<u>Տրամադրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկերի և փոխառությունների վերլուծությունն ըստ հաճախորդների</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Բանկեր	-	-
այդ թվում՝		
• վարկեր	749,973	-
• ավանդներ	-	-
Ֆինանսական կազմակերպություններ	4,067,783	2,065,929
• վարկեր	4,067,783	2,065,929
Պետական ձեռնարկություններ	23,937	296,673
Մասնավոր ձեռնարկություններ, այդ թվում՝	46,267,731	38,424,466
• խոշոր ձեռնարկություններ	30,723,005	24,600,731
• փոքր և միջին ձեռնարկություններ	15,544,726	13,823,735
Ֆիզիկական անձինք	26,913,225	14,280,174
այդ թվում՝		
• սպառողական վարկեր	16,451,134	6,339,748
• հիփոթեքային վարկեր	8,918,940	6,252,056
• վարկային քարտեր	1,451,521	802,723
• հետգնման պայմանագրեր	91,630	885,647
Անհատ ձեռնարկատերեր	4,043,854	4,293,870
Հաշվեգրված տոկոսներ	472,210	306,830
Ընդամենը ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	82,538,713	59,667,942
Հաճախորդներին ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող տրված վարկերի և փոխառությունների արժեզրկման գծով պահուստ (ծանոթ. 7)	(2,314,754)	(757,270)
Ընդամենը զուտ ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	80,223,959	58,910,672

Համախառն հաշվեկշռային արժեքով հաշվառվող վարկային պորտֆելի (առանց հաշվի առնելու արժեզրկման գծով պահուստը) վերլուծությունն ըստ հետևյալ վարկավորման ոլորտների.

<u>Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող տրամադրված վարկերի և փոխատվությունների վերլուծությունն ըստ վարկավորման ոլորտների</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Տոկոսային հարաբերու թյունը	Նախորդ ժամանակաշրջան	Տոկոսային հարաբերու թյունը
Արդյունաբերություն	12,759,374	16.42	13,347,195	23.18
Գյուղատնտեսություն	743,358	0.95	766,893	1.33
Շինարարություն	5,413,192	6.97	2,266,614	3.94
Տրանսպորտ և կապ	1,551,187	2	1,537,354	2.67
Առևտուր	14,069,510	18.11	15,196,401	26.38
Սպառողական	18,253,596	23.49	8,240,872	14.31
Հիփոթեքային վարկեր	8,958,471	11.53	6,284,299	10.91
Սպասարկման ոլորտ	6,586,705	8.48	1,702,851	2.96
Այլ	9,360,572	12.05	8,249,097	14.32
Ընդամենը	77,695,965	100	57,591,576	100

Հաճախորդների գծով համախառն հաշվեկշռային արժեքով հաշվառվող վարկային պորտֆելի աշխարհագրական վերլուծությունը: Հաճախորդների ռեզիդենտության առումով վարկային պորտֆելի վերլուծությունը ունի հետևյալ տեսքը.

<u>Հաճախորդների ռեզիդենտության առումով ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկային պորտֆելի վերլուծությունը</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Տոկոսային հարաբերությունը	Նախորդ ժամանակաշրջան	Տոկոսային հարաբերությունը
ՀՀ ռեզիդենտներ	72,925,246	93.860	57,584,457	99.988
Բաա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող երկրների ռեզիդենտներ	640	0.001	758	0.001
ԲԲԲ-/Բաա3/-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող երկրների ռեզիդենտներ	4,770,079	6.139	6,361	0.011
Ընդամենը	77,695,965	100	57,591,576	100

Անվանական արժեքով հաշվառվող վարկային պորտֆելի վերլուծությունն ըստ հետևյալ վարկավորման ոլորտների.

Ակտիվներ	Հաշվետու ժամանակաշրջան		Նախորդ ժամանակաշրջան	
	գումարը	քանակը	գումարը	քանակը
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ, այդ թվում՝	77,805,991	28,917	57,473,968	9,544
1. Արդյունաբերություն	12,720,383	167	13,313,316	137
2. Գյուղատնտեսություն	740,660	9	765,124	7
3. Շինարարություն	5,368,415	33	2,228,055	25
4. Տրանսպորտ և կապ	1,604,948	26	1,601,704	17
5. Առևտուր	14,026,037	442	15,123,168	400
6. Հանրային սնունդ և սպասարկման այլ ոլորտներ	6,561,762	98	1,698,097	85
7. Սպառողական* այդ թվում՝	18,543,880	27,312	8,263,383	8,249
7.1 անշարժ գույքի գրավով	3,485,104	667	3,045,772	583
7.2 ավտոմեքենայի գրավով	565,493	95	585,067	106
8. Տնտեսության այլ ճյուղեր	18,239,906	830	14,481,121	624
Դեբիտորական պարտքեր	9,038,314	344	2,175,270	250
Ինվեստիցիոն արժեթղթեր	44,251		44,251	
Հետհաշվեկշռային հոդվածներ, այդ թվում՝	5,248,881	1,427	5,878,256	738
երաշխիքներ	1,872,576	20	2,136,265	21
ակրեդիտիվներ	-	-	-	-

Անվանական արժեքով հաշվառվող վարկային պորտֆելի վերլուծությունը ըստ տարածաշրջանների ունի հետևյալ տեսքը.

Ակտիվներ	Հաշվետու ժամանակաշրջան		Նախորդ ժամանակաշրջան	
	գումար	քանակ	գումար	քանակ
Վարկեր, այդ թվում՝	77,805,991	28,917	57,473,968	9,544
1. ՀՀ ռեզիդենտներին	73,053,001	28,895	57,466,803	9,535
2. ԱՊՀ երկրների ռեզիդենտներին (ըստ երկրների)՝				
2. Ռուսաստան	4,741,422	20	6,287	7
3. Ղրղզստան	10,933	1		
4. Ուկրաինա	-	-	119	1
3.ՏՀԶԿ երկրների ռեզիդենտներին (ըստ երկրների)				
1. ԱՄՆ	635	1	759	1
			-	-
4. Ոչ ՏՀԶԿ երկրների ռեզիդենտներին (ըստ երկրների)				

17. “ Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ”

Պետական արժեթղթեր	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
ՀՀ պետական պարտատոմսեր գանձապետական պարտատոմսեր կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր այլ	9,976,050	10,032,467
ԲԲԲ-/Բաա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող երկրների պետական արժեթղթեր գանձապետական պարտատոմսեր կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր այլ	-	-
ԲԲ+/Բա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, վարկանիշ չունեցող երկրների պետական արժեթղթեր գանձապետական պարտատոմսեր կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր այլ	-	-
Ընդամենը	9,976,050	10,032,467
Արժեզրկման գծով պահուստ	(8,978)	(-)
Ընդամենը պետական արժեթղթեր	9,967,072	10,032,467

ՀՀ ոչ պետական արժեթղթեր

	<u>ցուցակվ ած</u>	<u>չցուցակվ ած</u>	<u>Օուցակվ ած</u>	<u>չցուցակվ ած</u>
Ա-/Ա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող				

թողարկողի երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ ավանդային հավաստագրեր կապիտալի գործիքներ այլ				
Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի կողմից “Գ -” և բարձր վարկանիշ ստացած թողարկողի երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ ավանդային հավաստագրեր կապիտալի գործիքներ այլ		-		-
ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող թողարկողի երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ ավանդային հավաստագրեր կապիտալի գործիքներ այլ				
		1,468,516		1,480,719
Ընդամենը		1,468,516		1,480,719
Արժեզրկման գծով պահուստ		(34,093)		(-)
Ընդամենը ՀՀ ոչ պետական արժեթղթեր		1,434,423		1,480,719

Այլ երկրների ոչ պետական արժեթղթեր

	<u>ցուցակված</u>	<u>չցուցակված</u>	<u>ցուցակված</u>	<u>չցուցակված</u>
Ա-/Ա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող թողարկողի	-			

երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ ավանդային հավաստագրեր կապիտալի գործիքներ այլ				
ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող թողարկողի երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ ավանդային հավաստագրեր կապիտալի գործիքներ		-		-
Ընդամենը այլ երկրների ոչ պետական արժեթղթեր		-		-

<u>Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող այլ ֆինանսական ակտիվներ</u>				
վարկեր, ֆակտորինգ, դեբիտորական պարտքեր Ա-/Ա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող վարկառուների ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող վարկառուների Հիփոթեկ Սպառողական վարկեր Այլ		-		-
Ընդամենը		-		-

Ընդամենը իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	11,401,495	11,513,186
--	-------------------	-------------------

* Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների տոկոսներն կազմում են 152,931 հազ դրամ, որից՝

ՀՀ պետական արժեթղթեր	127,211
ՀՀ ոչ պետական արժեթղթեր	25,720

Այլ անձանց բաժնետիրական կապիտալում իրականացված ներդրումները ըստ հետևյալ չափորոշիչների.

Անձի անվանումը	Հիմնական գործունեությունը	Գրանցման երկիրը	Ներդրման ամսաթիվը	Ներդրումը ¥հազ. դրամ ^ա	Բաժնեմասը %
1. “Արմենիան Քարդ” ՓԲԸ	Քարտերի թողարկում – սպասարկում	ՀՀ	24.08.05թ.	12.143.1	2 %
2. “ԱՔՌԱ Քրեդիտ Ռեփորթինգ” ՓԲԸ	Հաճախորդների վարկարժանության տեղեկատվական ծառայություններ	ՀՀ	22.11.07թ.	32.108.0	5.9 %
Ընդամենը				44.251.1	7.9 %

18. Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ

<u>Պետական արժեթղթեր</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
ՀՀ պետական պարտատոմսեր, այդ թվում՝ գանձապետական պարտատոմսեր կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր այլ	488,774 488,774	491,904 491,904
ԲԲԲ-/Բաա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող երկրների պետական արժեթղթեր, այդ թվում՝ գանձապետական պարտատոմսեր կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր այլ		
ԲԲ+/Բա1/ – ցածր վարկանիշ ունեցող, ինչպես նա– վարկանիշ չունեցող երկրների պետական արժեթղթեր, այդ թվում՝ գանձապետական պարտատոմսեր կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր այլ		
Հաշվեգրված տոկոսներ	7,457	7,462
Ընդամենը պետական արժեթղթեր	496,231	499,366

ՀՀ ոչ պետական արժեթղթեր

Ա-/Ա3/ – բարձր վարկանիշ ունեցող թողարկողի, այդ թվում՝ երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ ավանդային հավաստագրեր այլ	<i>ցուցակ ված</i>	<i>թցուցակ ված</i>	<i>ցուցակ ված</i>	<i>չցուցակվ ած</i>
Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի կողմից “Գ -” և բարձր վարկանիշ ստացած թողարկողի, այդ թվում՝ երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ ավանդային հավաստագրեր			-	-

այլ		
ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող թողարկողի, այդ թվում՝ երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ ավանդային հավաստագրեր այլ		-
Հաշվեգրված տոկոսներ	-	-
Ընդամենը	-	-

Այլ երկրների ոչ պետական արժեթղթեր

Ա-/Ա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող թողարկողի, այդ թվում՝ երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ ավանդային հավաստագրեր այլ	<u>Օուցակվա ծ</u>	<u>թցուցակ -ված</u>	<u>ցուցակվ ած</u>	<u>թցուցակ -ված</u>
ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող թողարկողի, այդ թվում՝ երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ ավանդային հավաստագրեր այլ		-		-
Հաշվեգրված տոկոսներ		-		-
Ընդամենը		-		-

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվների արժեգրկման գծով պահուստ	(447)	(-)
---	-------	-------

Զուտ ներդրումներ ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներում	495,784	499,366
--	---------	---------

20. “Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ”

Հիմնական միջոցներ

Հոդվածի անվանումը	Շենքեր	Համակ. և կապի միջոցներ	Փոխադրա միջոցներ	Այլ հիմնական միջոցներ	Հիմն. միջոցների գծով կապիտալ ներդրումներ	Վարձակ. հիմն. միջոցներ ի գծով կապիտալ ներդ.	Ընդամենը
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի սկզբում 01.01.2017թ.	3,956,810	714,707	148,611	633,260	79,641	109,622	5,642,651
Ավելացում	816,980	285,285	15,862	172,064	247,320	5,325	1,542,836
Դուրս գրում	(2,652)	(29,152)	(24,623)	(112,605)	(326,961)	(13,443)	(509,436)
Վերագնահատում*	-						-
Արժեզրկում							
Վերագնահատումից մաշվածության ճշգրտում	-						-
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում 31.12.2017թ.	4,771,138	970,840	139,850	692,719	-	101,504	6,676,051
Ավելացում	-	226,284	18,763	976,989	-	30,259	1,252,295
Դուրս գրում	(899,168)	(17,482)	(-)	(41,460)	(-)	(38,503)	(996,613)
Վերագնահատում*	-						-
Արժեզրկում							
Վերագնահատումից մաշվածության ճշգրտում	-						-
Մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 31.12.2018թ.	3,871,970	1,179,642	158,613	1,628,248	-	93,260	6,931,733

Կուտակված մաշվածություն

Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի սկզբում 01.01.2017թ.	190,180	389,086	55,898	423,332	-	95,414	1,153,910
Ավելացում	75,055	109,874	21,932	32,644		9,529	249,034
Դուրս գրում	(-)	(20,649)	(8,582)	(112,226)		(46,628)	(188,085)
Վերագնահատումից մաշվածության							

ճշգրտում							
Արժեզրկում	-	-	-	-	-	-	-
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում 31.12.2017թ.	265,235	478,311	69,248	343,750	-	58,315	1,214,859
Ավելացում	168,192	177,215	16,229	45,858	-	9,912	417,406
Դուրս գրում	(-)	(17,482)	(-)	(41,340)	(-)	(38,376)	(97,198)
Վերագնահատումից մաշվածության ճշգրտում							
Արժեզրկում	-	-	-	-	-	-	-
Մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 31.12.2018թ.	433,427	638,044	85,477	348,268	-	29,851	1,535,067

Զուտ հաշվեկշռային արժեք

Նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում 31.12.2017թ.	4,505,903	492,529	70,602	348,969	-	43,189	5,461,192
Հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 31.12.2018թ.	3,438,543	541,598	73,136	1,279,980	-	63,409	5,396,666

Ոչ նյութական ակտիվներ

	Համակարգչային ծրագրեր	Լիցենզիաներ և վստահագրեր	Հեղինակային իրավունքներ	Այլ ոչ նյութական ակտիվներ	Ոչ նյութական ակտիվ. գծով կապ. ներդ.	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք						
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի սկզբում 01.01.2017թ.	42,590	52,738	-	55,003	4,665	154,996
Ավելացում	2,700	10,345	-	34,531	11,196	58,772
Օտարում	-	(3,636)	-	-	-	(3,636)
Վերագնահատում*	-	-	-	-	-	-
Արժեզրկում	-	-	-	-	-	-
Վերագնահատումից մաշվածության ճշգրտում	-	-	-	-	-	-
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում 31.12.2017թ.	45,290					

		59,447	-	89,534	15,861	210,132
Ավելացում	23,665	20,129	-	31,853	7,804	83,451
Օտարում	-	(9,825)	-	(3,005)	(23,665)	(36,495)
Վերագնահատում*	-	-	-	-	-	-
Արժեզրկում	-	-	-	-	-	-
Վերագնահատումից մաշվածության ճշգրտում	-	-	-	-	-	-
Մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 31.12.2018թ.	68,955	69,751	-	118,382	-	257,088

Կուտակված մաշվածություն

Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի սկզբում 01.01.2017թ.	33,211	17,560	-	52,483	-	103,254
Ավելացում	2,059	11,252	-	2,439	-	15,750
Օտարում	-	(3,636)	-	-	-	(3,636)
Արժեզրկում	-	-	-	-	-	-
Վերագնահատում	-	-	-	-	-	-
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում 31.12.2017թ.	35,270	25,176	-	54,922	-	115,368
Ավելացում	2,175	12,382	-	7,168	-	21,725
Օտարում	-	(9,825)	-	-	-	(9,825)
Վերագնահատումից մաշվածության ճշգրտում	-	-	-	-	-	-
Արժեզրկում	-	-	-	-	-	-
Մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 31.12.2018թ.	37,445	27,733	-	62,090	-	127,268

Զուտ հաշվեկշռային արժեք

Նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում 31.12.2017թ.	10,020	34,271	-	34,612	15,861	94,764
Հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 31.12.2018թ.	31,510	42,018	-	56,292	-	129,820

“Բռնագանձված գրավ”

Բռնագանձված գրավ	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
	2,915,208	2,921,908

Բռնագանձված գրավը հանդիսանում է չմարված պարտավորության դիմաց բանկին անցած գրավի գումար:

21. “Այլ ակտիվներ”

Բանկային գործառնությունների գծով ստացվելիք գումարներ	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Ստացվելիք շահաբաժիններ	-	-
Հավատարմագրային կառավարման գործառնությունների գծով ստացվելիք գումարներ	-	-
Այլ գործառնություններից ստացվելիք գումարներ	389,938	153,979
Ընդամենը	389,938	153,979
Արժեզրկման գծով պահուստ	(893)	(22,839)
Բանկային գործառնությունների գծով ստացվելիք զուտ գումարներ	389,045	131,140

Դեբիտորական պարտքեր և կանխավճարներ	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Դեբիտորական պարտքեր մատակարարների գծով	4,585	4,845
Կանխավճարներ աշխատակիցներին	-	-

Կանխավճարներ մատակարարներին	132,597	182,529
Կանխավճարներ բյուջեի գծով	16,605	-
Այլ դեբիտորական պարտքեր և կանխավճարներ	49	-
Ընդամենը	153,836	187,374
Արժեզրկման գծով պահուստ	(402)	(-)
Ընդամենը	153,434	187,374

<u>Այլ ակտիվներ</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Պահեստ	47,486	40,771
Ապագա ժամանակաշրջանի ծախսեր	24,092	17,747
Այլ ակտիվներ	5,685	7,297
Ընդամենը	77,263	65,815
Արժեզրկման գծով պահուստ	(-)	(-)
Ընդամենը	77,263	65,815

Ընդամենը այլ ակտիվներ	619,742	384,329
-----------------------	---------	---------

23. Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

<u>Ընթացիկ հաշիվներ</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
ՀՀ բանկերի	-	-
BBB-(Baa3) – բարձր վարկանիշ ունեցող բանկերի		
BBB-(Baa3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող բանկերի		
Հաշվեգրված տոկոսներ		
<u>Միջբանկային վարկեր և ավանդներ, այլ</u>		
ՀՀ կենտրոնական բանկ վարկեր ոեպո (հետգնման) պայմանագրեր այլ	8,050,000	26,187
ՀՀ բանկեր վարկեր – ավանդներ ֆինանսական լիզինգ ոեպո (հետգնման) պայմանագրեր այլ	2,149,976 1,001,145 25,114	1,690,049 5,289,803 2,572
BBB-(Baa3) – բարձր վարկանիշ ունեցող բանկեր		
վարկեր – ավանդներ		
ֆինանսական լիզինգ		
ոեպո (հետգնման) պայմանագրեր		

այլ	-	
BBB-(Baa3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող – վարկանիշ չունեցող բանկեր		
վարկեր – ավանդներ	-	-
ֆինանսական լիզինգ		
ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր		
այլ	-	-
Հաշվեգրված տոկոսներ	11,438	6,282
Ընդամենը	11,237,673	7,014,893

Ֆինանսական կազմակերպություններ

Ընթացիկ հաշիվներ	152,630	195,975
Վարկեր և ավանդներ	13,349,292	6,028,278
ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր	223,999	141,634
Պարտավորություններ ռեպո համաձայնագրերով ձեռք բերված արժեթղթերի գծով	2,080,577	-
այլ	8,371	33,909
Հաշվեգրված տոկոսներ	544,962	180,435
Ընդամենը	16,359,831	6,580,231

Ընդամենը պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	27,597,504	13,595,124
---	-------------------	-------------------

24. Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ

ՀՀ Կառավարության և տեղական ինքնակառավարման մարմինների նկատմամբ

	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Ընթացիկ հաշիվներ	-	-
Ժամկետային ավանդներ	-	-
Վարկեր	-	-
Ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր	-	-
Այլ	22,281	7,706
Հաշվարկված տոկոսներ	-	-
Ընդամենը	22,281	7,706

ՀՀ ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց, հիմնարկների նկատմամբ

Ընթացիկ հաշիվներ	8,698,038	9,599,106
Ժամկետային ավանդներ	1,392,600	1,959,303
Ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր	-	-
Այլ	7,172	10,166
Հաշվարկված տոկոսներ	31,354	14,428
Ընդամենը	10,129,164	11,583,003

Ոչ ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց, հիմնարկների նկատմամբ

Ընթացիկ հաշիվներ	330,245	78,237
Ժամկետային ավանդներ	3,569,994	2,685,351

Ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր		
Այլ		
Հաշվարկված տոկոսներ	58,290	55,003
Ընդամենը	3,958,529	2,818,591

ՀՀ ռեզիդենտ անհատ ձեռնարկատերերի նկատմամբ

Ընթացիկ հաշիվներ	150,046	26,537
Ժամկետային ավանդներ	-	-
Ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր	-	-
Այլ	145	2,108
Հաշվարկված տոկոսներ	-	-
Ընդամենը	150,191	28,645

Ոչ ռեզիդենտ անհատ ձեռնարկատերերի նկատմամբ

Ընթացիկ հաշիվներ	27	10
Ժամկետային ավանդներ	-	-
Ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր	-	-
Այլ	-	-
Հաշվարկված տոկոսներ	-	-
Ընդամենը	27	10

ՀՀ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց նկատմամբ

Ընթացիկ հաշիվներ	9,184,893	5,580,236
Ժամկետային ավանդներ	30,875,475	24,727,082
Ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր	-	-
Այլ	224,926	48,511
Հաշվարկված տոկոսներ	611,198	338,803
Ընդամենը	40,896,492	30,694,632

Ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց նկատմամբ

Ընթացիկ հաշիվներ	947,090	377,484
Ժամկետային ավանդներ	7,638,418	4,285,294
Ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր	-	-
Այլ	-	-
Հաշվարկված տոկոսներ	85,071	58,918
Ընդամենը	8,670,579	4,721,696

Ընդամենը պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	63,827,263	49,854,283
--	------------	------------

Հաճախորդների բոլոր ավանդներն ունեն հաստատված փոկոսադրույքներ:

25. Թողարկված պարտքային արժեթղթեր

	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Տոկոսային արժեթղթեր	5,536,441	5,800,928
Հաշվեգրված տոկոսներ	21,691	22,727
Ընդամենը թողարկված պարտքային արժեթղթեր	5,558,132	5,823,655

26. Առևտրային նպատակներով պահվող պարտավորություններ

	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Առևտրային նպատակներով պահվող ածանցյալ գործիքներ՝ ֆյուչերս ֆորվարդ օպցիոն սվոպ այլ	-	-
Հեջավորման ածանցյալ գործիքներ	-	-
Այլ		
Ընդամենը	-	-

27. Վճարվելիք գումարներ

<u>Վճարվելիք գումարներ</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Շահաբաժիններ	-	426,000
Հավատարմագրային կառավարման պայմանագրերով գծով	-	-
Ավանդների ապահովագրության գծով	28,368	17,121
Այլ	-	-
Ընդամենը	28,368	443,121

29. Այլ պարտավորություններ

<u>Այլ պարտավորություններ</u>	<u>Հաշվետու ժամանակաշրջան</u>	<u>Նախորդ ժամանակաշրջան</u>
Հաշվարկային պարտավորություններ չեկերով և այլ վճարային փաստաթղթերով	-	-
Հաշվարկային պարտավորություններ ակրեդիտիվների գծով	-	-
Այլ հաշվարկներ գծով	-	-

Կրեդիտորական պարտքեր բյուջեի գծով՝

շահութահարկի գծով	92,070	65,373
ԱԱՀ-ի գծով	1,566	1,341
այլ հարկերի ու տուրքերի գծով	205,682	125,793
Պարտավորություններ աշխատակիցների նկատմամբ աշխատավարձի գծով	93,517	97,407
Կրեդիտորական պարտքեր մատակարարների նկատմամբ	28,460	25,420
Կրեդիտորական պարտքեր կանոնադրական կապիտալի համալրման գծով	-	-
Այլ պարտավորություններ*	248,214	74,795
Մնացորդը ժամանակաշրջանի վերջում	669,509	390,129

*** Ակտիվներին վերաբերող շնորհներ**

Հազար ՀՀ դրամ	2018	2017
Մնացորդը հունվարի 1-ի դրությամբ	49,779	51,854
Ավելացում		
Եկամտի ճանաչում	(2,074)	(2,075)
Մնացորդը ժամանակաշրջանի վերջում	47,705	49,779

30. Ստորադաս փոխառություն

	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Ֆիզիկական անձանց կողմից ստացված ստորադաս փոխառություն	4,837,221	4,840,714
Հաշվարկված տոկոսներ	71,569	71,620
Ընդամենը	4,908,790	4,912,334

30. “Կանոնադրական կապիտալ”

Բանկի փաստացի համալրված կանոնադրական հիմնադրամը կազմում է **17 950 000 000** դրամ /տասնյոթ միլիարդ ինը հարյուր հիսուն միլիոն/, որը բաժանված է.

✓ հասարակ բաժնետոմսեր՝ թվով 144 000 /մեկ հարյուր քառասունչորս հազար/ հատ, յուրաքանչյուրը՝ 100 000 ՀՀ դրամ /մեկ հարյուր հազար ՀՀ դրամ/ անվանական արժեքով՝ ոչ փաստաթղթային, ապանյութականացված: Մեկ հասարակ անվանական բաժնետոմսը բաժնետիրոջը տալիս է մեկ ձայնի իրավունք,

✓ արտոնյալ բաժնետոմսեր՝ 35 500 /երեսունհինգ հազար հինգ հարյուր/ հատ, յուրաքանչյուրը՝ 100 000 ՀՀ դրամ /մեկ հարյուր հազար ՀՀ դրամ/ անվանական արժեքով՝ ոչ փաստաթղթային, ապանյութականացված:

Բանկի կանոնադրական կապիտալը ամբողջությամբ համալրված է ՀՀ դրամով:

Նշանակալից մասնակցի անունը/անվանումը	Բանկում ունեցած մասնակցության գումարը		Բանկում ունեցած մասնակցության չափը տոկոսային հարաբերությամբ	Մասնակցի գործունեության տեսակը (իրավաբանական անձանց համար)
Պրոմեթեյ - Սիթի ՍՊԸ ՌԴ ռեզիդենտ	հասարակ բաժնետոմսեր	13,646,100 հազ.	76.02%	Հյուրանոցային բիզնես
	արտոնյալ բաժնետոմսեր	3,550,000 հազ.	19.78%	
	Ընդ.	17,196,100 հազ.	95.80%	

Թադևոսյան Գեորգի Պապիկի ՀՀ ռեզիդենտ	հասարակ բաժնետոմսեր	159,800 հազ.	0.89%	
Գևորգյան Գեղամ Գրիգորի ՀՀ ռեզիդենտ	հասարակ բաժնետոմսեր	106,600 հազ.	0.60%	
Ներսիսյան Գագիկ Վարազդատի ՀՀ ռեզիդենտ	հասարակ բաժնետոմսեր	105,900 հազ.	0.59%	
Մարգարյան Արկադի Վարդանի ՌԴ ռեզիդենտ	հասարակ բաժնետոմսեր	95,900 հազ.	0.53%	
Թաթևոսյան Լիլիա Վասիլի ՀՀ ռեզիդենտ	հասարակ բաժնետոմսեր	57,600 հազ.	0.32%	
Կարա-Պողոսյան Արմեն Ռոմանի ՀՀ ռեզիդենտ	հասարակ բաժնետոմսեր	50,400 հազ.	0.28%	
Թադևոսյան Արտյոմ Պապիկի ՀՀ ռեզիդենտ	հասարակ բաժնետոմսեր	40,200 հազ.	0.23%	
Թադևոսյան Վիկտորյա Գեորգու ՀՀ ռեզիդենտ	հասարակ բաժնետոմսեր	40,000 հազ.	0.22%	
Գալստյան Ալեքսանդր Իվանի ՌԴ ռեզիդենտ	հասարակ բաժնետոմսեր	26,600 հազ.	0.15%	
Սողոմոնյան Էմիլ Աղվանի ՀՀ ռեզիդենտ	հասարակ բաժնետոմսեր	16,700 հազ.	0.09%	
Հարությունյան Եվգենյա Փիլոսի ՀՀ ռեզիդենտ	հասարակ բաժնետոմսեր	16,300 հազ.	0.09%	
Հովսեփյան Անուշավան Սուրենի ՀՀ ռեզիդենտ	հասարակ բաժնետոմսեր	16,100 հազ.	0.09%	

Համազասպյան Եղիշե Վարդգեսի ՀՀ ռեզիդենտ	հասարակ բաժնետոմսեր	8,000 հազ.	0.04%	
Կարապետյան Ավետիք ՀՀ ռեզիդենտ	հասարակ բաժնետոմսեր	6,200 հազ.	0.03%	
Թումանյան Արմեն Լևոնի ՌԴ ռեզիդենտ	հասարակ բաժնետոմսեր	5,300 հազ.	0.03%	
Մկրտումյան Ալվարդ Վանիչկայի ՀՀ ռեզիդենտ	հասարակ բաժնետոմսեր	1,200 հազ.	0.01%	
Հակոբյան Ռայա Գագիկի ՀՀ ռեզիդենտ	հասարակ բաժնետոմսեր	1,100 հազ.	0.01%	
Ընդամենը՝		17,950,000 հազ.	100 %	

31.12.18թ -ի դրությամբ Բանկի կողմից հետ գնված բաժնետոմսեր չեն եղել:

Բանկի իրավական և հարկային պարտավորությունները

Հայաստանի Հանրապետության հարկային համակարգը կարգավորող օրենսդրական դաշտը աչքի է ընկնում հաճախակի կատարվող փոփոխություններով և լրացումներով: Վերջիններս երբեմն հստակ չեն, հակասական են և պահանջում են մեկնաբանություններ: Շատ դեպքերում, այս կամ այն հարցում տարբեր հարկային և իրավասու մարմիններ ունեն տարբեր մեկնաբանություններ:

Ղեկավարությունը համոզված է, որ Բանկն իր գործունեությունը ծավալում է օրենսդրությամբ նախատեսված պահանջների շրջանակներում, և ամբողջությամբ կատարել է իր հարկային պարտավորությունները:

Բանկի ղեկավարության գնահատմամբ Բանկը կորուստներ չի կրելու, հետևաբար Բանկի կողմից իրավական և հարկային պարտավորությունների գծով համապատասխան պահուստներ չեն ձևավորվել:

Վարկային ռիսկ պարունակող պարտավորություններ, երաշխիքներ և այլ ֆինանսական պայմանագրեր

Իր գործունեության ընթացքում Բանկը տրամադրում է իր հաճախորդներին հետհաշվեկշռային ռիսկ պարունակող ֆինանսական գործիքներ: Նշված

ֆինանսական գործիքները, որոնք ունեն վարկային ռիսկի տարբեր մակարդակներ, չեն արտացոլվում հաշվեկշռում:

	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Զօգտագործված վարկային գծեր	3,376,304	3,741,993
Տրամադրված երաշխիքներ	1,872,576	2,136,265
Տրամադրված ակրեդիտիվներ	-	-
Գնման արժույթային սվոպ	1,534,400	1,916,000
Ընդամենը՝	6,783,280	7,794,258
Նշված հոդվածների գծով արժեզրկման պահուստ (ծանոթ. 7)	(2,653)	(-)
Ընդամենը՝	6,780,627	7,794,258

Պարտավորություններ գործառնական վարձակալության գծով – բանկը որպես վարձակալող

Բանկն իր գործունեությունն ապահովելու նպատակով կնքում է առևտրային վարձակալության պայմանագրեր մասնաճյուղերի, բանկոմատների համար տարածքներ վարձակալելու նպատակով:

Չեղյալ չհայտարարվող գործառնական վարձակալության գծով վճարվելիք ապագա ընդհանուր նվազագույն վարձավճարների կառուցվածքը հետևյալն է.

Հազար ՀՀ դրամ	31/12/2018
Մինչև 1 տարի	90,509
1-5 տարի	320,569
5 տարուց ավելի	72,500
Ընդամենը պարտավորություններ գործառնական վարձակալության գծով	483,578

Ապահովագրություն

Ավանդների հատուցումը երաշխավորող հիմնադրամը ոչ առետրային կազմակերպություն է, որը հիմնադրվել է ՀՀ կենտրոնական բանկի նախաձեռնությամբ՝ "Ֆիզիկական անձանց բանկային ավանդների հատուցումը երաշխավորելու մասին" ՀՀ օրենքի հիման վրա:

Հիմնադրամի նպատակը ֆիզիկական անձանց ավանդների հատուցման երաշխավորումն է: Երաշխավորվում են Հայաստանում գործող բոլոր բանկերում եղած ավանդները: Հատուցումն իրականացվում է բանկի անվճարունակության դեպքում:

Հատուցման ենթակա երաշխավորված դրամային ավանդների առավելագույն չափը 10 միլիոն դրամ է: Եթե գումարը ներդրված է միայն արտարժույթով, ապա երաշխավորվող ավանդի առավելագույն չափը կազմում է 5 միլիոն դրամ:

Հիմնադրամը երաշխավորում է ավանդները իր միջոցների հաշվին, որոնք գոյանում են բոլոր բանկերի կողմից յուրաքանչյուր եռամսյակ կատարվող պարբերական երաշխիքային վճարներից:

Հիմնադրամի գործունեության վերահսկողությունն իրականացնում է ՀՀ Կենտրոնական Բանկը:

Ծանոթագրություն 32. “Ֆինանսական ռիսկերի վերաբերյալ նվազագույն բացահայտումներ”

32.1 Վարկային ռիսկ

Բանկի մոտեցումը ՖՄՀՍ 9-ի շրջանակում ակնկալվող պարտքային կորուստների ու տոկոսային եկամուտների ճանաչմանը հիմնված է եռափուլ գործընթացի վրա, որը նախատեսված է՝ արտացոլելու ֆինանսական գործիքի վարկային որակի վատթարացումը:

- **Փուլ 1-ը** ընդգրկում է այն ֆինանսական ակտիվները, որոնց վարկային որակը չի վատացել սկզբնական ճանաչման պահից կամ որոնք ունեն ցածր վարկային ռիսկ:
- **Փուլ 2-ը** ընդգրկում է այն ֆինանսական ակտիվները, որոնց վարկային որակը էականորեն կամ զգալիորեն վատացել է սկզբնական ճանաչման պահից, սակայն բացակայում է վարկի արժեզրկման օբյեկտիվ վկայություն:
- **Փուլ 3-ը** ընդգրկում է այն ֆինանսական ակտիվները, որոնք հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ունեն արժեզրկման օբյեկտիվ վկայություններ:

Ակնկալվող պարտքային կորուստների չափման համար Բանկը իրականացնում է մոդելի անհրաժեշտ պարամետրների սահմանում հիմնված ժամանակի ընթացքում ստացված տվյալների վրա՝ եռամսյակային պարբերականությամբ:

Ստորև ներկայացված են հաճախորդներին տրամադրված վարկերի կառուցվածքը, ըստ ռիսկի խմբերի, հաշվետու և նախորդ ժամանակաշրջանների համար:

Հաշվետու ժամանակաշրջան

ԵՆԹԱԴՈՐՏՖԵԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	ՀԱՄԱԽԱՐՆ ՀԱՇՎԵԿԵՌԱՅԻՆ ՄՆԱՅՈՐԴ	ՎԱՐԿԱՅԻՆ ՌԻՍԿԻ ԵՆԹԱԿԱ ԳՈՒՄԱՐ	ՓՈՒԼ 1-ՈՒՄ ՆԵՐԱՌՎԱԾ ԱԿՏԻՎՆԵՐ	ՏԵՍԱԿԱՐԱՐ ԿԵԻՈՐ ԿԱՐԿԱՅԻՆ ՌԻՍԿԻ ԵՆԹԱԿԱ ԳՈՒՄԱՐՈՒՄ	ՓՈՒԼ 2-ՈՒՄ ՆԵՐԱՌՎԱԾ ԱԿՏԻՎՆԵՐ	ՏԵՍԱԿԱՐԱՐ ԿԵԻՈՐ ԿԱՐԿԱՅԻՆ ՌԻՍԿԻ ԵՆԹԱԿԱ ԳՈՒՄԱՐՈՒՄ	ՓՈՒԼ 3-ՈՒՄ ՆԵՐԱՌՎԱԾ ԱԿՏԻՎՆԵՐ	ՏԵՍԱԿԱՐԱՐ ԿԵԻՈՐ ԿԱՐԿԱՅԻՆ ՌԻՍԿԻ ԵՆԹԱԿԱ ԳՈՒՄԱՐՈՒՄ
Սպառողական վարկեր ավտոմեքենայի գրավով	559,796	559,796	537,766	96.1%	4,376	0.8%	17,654	3.2%
Սպառողական վարկեր առանց գրավ	11,515,568	11,515,568	10,715,118	93.0%	193,109	1.7%	607,341	5.3%
Օվերդրաֆտ և վարկային գծեր գրավով	469,495	656,769	653,246	99.5%	3,523	0.5%	0	0.0%
Սպառողական վարկեր անշարժ գույքի գրավով	3,539,108	3,550,504	3,446,159	97.1%	16,438	0.5%	87,907	2.5%
Օվերդրաֆտ և վարկային գծեր առանց գրավ	1,083,459	1,473,516	1,423,318	96.6%	24,029	1.6%	26,169	1.8%

Սպառողական վարկեր ոսկյա իրերի գրավով	905,141	905,141	895,739	99.0%	4,769	0.5%	4,633	0.5%
Հիպոթեք	8,958,472	8,958,472	8,907,090	99.4%	28,188	0.3%	23,194	0.3%
Տնտեսության այլ ճյուղերի վարկեր	18,322,228	18,681,746	16,675,582	89.3%	1,433,884	7.7%	572,280	3.1%
Արդյունաբերության ոլորտի վարկեր	12,817,884	12,843,100	8,611,821	67.1%	3,167,174	24.7%	1,064,105	8.3%
Շինարարության ոլորտի վարկեր	5,413,191	5,484,322	5,262,655	96.0%	15,706	0.3%	205,961	3.8%
Առևտրի ոլորտի վարկեր	14,079,991	14,575,280	14,301,179	98.1%	32,993	0.2%	241,107	1.7%
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	77,664,336	79,204,215	71,429,674	90.2%	6,070,696	8.2%	2,241,516	3.0%

Նախորդ ժամանակաշրջան

ԵՆԹԱԴՈՐՏՖԵԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	ՀԱՄԱՌԱՌՆ ՀԱՇՎԵԿՇՈՒՅԻՆ ՄՆԱՅՈՐԴ*	ՎԱՐԿԱՅԻՆ ՌԻՍԿԻ ԵՆԹԱԿԱ ԳՈՒՄԱՐ	ՓՈՒԼ 1-ՈՒՄ ՆԵՐԱՌՎԱԾ ԱԿՏԻՎՆԵՐ	ՏԵՍԱԿԱՐԱՐ ԿՇԻՈԸ ՎԱՐԿԱՅԻՆ ՌԻՍԿԻ ԵՆԹԱԿԱ ԳՈՒՄԱՐՈՒՄ	ՓՈՒԼ 2-ՈՒՄ ՆԵՐԱՌՎԱԾ ԱԿՏԻՎՆԵՐ	ՏԵՍԱԿԱՐԱՐ ԿՇԻՈԸ ՎԱՐԿԱՅԻՆ ՌԻՍԿԻ ԵՆԹԱԿԱ ԳՈՒՄԱՐՈՒՄ	ՓՈՒԼ 3-ՈՒՄ ՆԵՐԱՌՎԱԾ ԱԿՏԻՎՆԵՐ	ՏԵՍԱԿԱՐԱՐ ԿՇԻՈԸ ՎԱՐԿԱՅԻՆ ՌԻՍԿԻ ԵՆԹԱԿԱ ԳՈՒՄԱՐՈՒՄ
Սպառողական վարկեր ավտոմեքենայի գրավով	437,801	437,801	426,184	97.3%	5,893	1.3%	5,725	1.3%
Սպառողական վարկեր առանց գրավ	1,753,287	1,754,264	1,750,521	99.8%	528	0.0%	3,215	0.2%
Օվերդրաֆտ և վարկային գծեր գրավով	2,094,199	2,109,769	2,048,989	97.1%	19,713	0.9%	41,068	1.9%
Սպառողական վարկեր անշարժ գույքի գրավով	1,192,422	1,192,422	1,109,169	93.0%	1,896	0.2%	81,357	6.8%
Օվերդրաֆտ և վարկային գծեր առանց գրավ	812,836	1,192,776	1,190,466	99.8%	1,303	0.1%	1,006	0.1%
Սպառողական վարկեր ոսկյա իրերի գրավով	909,345	909,345	908,263	99.9%	764	0.1%	318	0.0%
Հիպոթեք	6,284,298	6,284,298	6,119,683	97.4%	121,272	1.9%	43,343	0.7%
Տնտեսության այլ ճյուղերի վարկեր	12,412,751	12,740,434	11,023,022	86.5%	795,797	6.2%	921,614	7.2%
Արդյունաբերության ոլորտի վարկեր	13,347,194	13,365,924	9,508,139	71.1%	3,698,690	27.7%	159,095	1.2%
Շինարարության ոլորտի վարկեր	2,264,029	2,268,474	2,039,543	89.9%	0	0.0%	228,931	10.1%
Առևտրի ոլորտի վարկեր	15,196,401	15,535,248	14,558,352	93.7%	319,558	2.1%	657,338	4.2%

ԸՆԴԱՄԵՆԸ	56,704,562	57,790,755	50,682,332	87.7%	4,965,414	8.6%	2,143,010	3.7%
----------	------------	------------	------------	-------	-----------	------	-----------	------

*համաձայն ՄՖՍՀ 9-ի՝ համախառն հաշվեկշռային մնացորդում ներառված են նաև մինչև 1095 օր ժամկետանց պահանջները:

Փուլ 1-ում գտնվող ակտիվների համար ակնկալվող պարտքային կորուստը հաշվարկվում է 12 ամսվա համար:
 Փուլ 2-ում և 3-ում գտնվող ակտիվների համար ակնկալվող պարտքային կորուստը հաշվարկվում է գործողության ամբողջ ժամանակաշրջանի համար:

Ֆինանսական ակտիվների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստները հաշվարկվում են հետևյալ բանաձևով.

Ակնկալվող պարտքային կորուստ (ECL) = դեֆոլտի դեպքում ռիսկի ենթակա գումար (EAD) x դեֆոլտի հավանականություն (PD) x վնաս դիֆոլտի ժամանակ (LGD)

Որտեղ՝

դեֆոլտի դեպքում ռիսկի ենթակա գումարը (EAD) դեֆոլտի ապագա ամսաթվի դրությամբ չմարված պարտքի ընդհանուր մնացորդի գումարն է, որը ենթակա է վարկային ռիսկի՝ հաշվի առնելով հաշվետու ամսաթվից հետո պարտքի ակնկալվող փոփոխությունները:

դեֆոլտի հավանականությունը (PD) հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ դեֆոլտի հավանականությունն է: Այն հաշվարկվում է՝ հիմնված գերակշռող տնտեսական պայմանների վրա և ճշգրտված ապագա տնտեսական պայմանների գնահատմամբ, որոնք կարող են ազդել որոշակի ժամանակահատվածում կանխատեսվող դեֆոլտի ռիսկի վրա (1-ին փուլում գտնվող վարկերի դեպքում՝ 12-ամսյա ժամանակահատվածում և 2-րդ և 3-րդ փուլում գտնվող վարկերի դեպքում՝ ամբողջ ժամանակահատվածում):

Վնասը դիֆոլտի ժամանակ (LGD) վնասի չափն է, որը առաջանում է վարկի դիֆոլտային կարգավիճակում: Այն հիմնված է պայմանագրային դրամական հոսքերի և այն դրամական հոսքերի տարբերության վրա, որոնք վարկատուն հույս ունի ստանալ, ներառյալ գրավի իրացումից առաջացած դրամական հոսքերը: Այն արտահայտվում է դեֆոլտի դեպքում ռիսկի տակ գտնվող գումարի (EAD) նկատմամբ տոկոսով:

Ստորև ներկայացված են ֆինանսական ակտիվների գծով ձևավորված ակնկալվող պարտքային կորուստները հաշվետու և նախորդ ժամանակաշրջանների համար:

Հաշվետու ժամանակաշրջան

ԵՆԹԱՊՈՐՏՖԵԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	ՀԱՄԱԽԱՈՒՆ ՀԱՇՎԵԿԵՐԱՅԻՆ ՄՆԱՅՈՐԴ*	ՎԱՐԿԱՅԻՆ ՌԻՍԿԻ ԵՆԹԱԿԱ ԳՈՒՄԱՐ	12-ԱՄՍՅԱ ԱՎԵԿԱԼՎՈՂ ՊԱՐՏՔԱՅԻՆ ԿՈՐՈՒՍՏ	ԱՄԲՈՂՋ ԺԱՄ. ԱՎԵԿԱԼՎՈՂ ՊԱՐՏՔԱՅԻՆ ԿՈՐՈՒՍՏ	ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԱՎԵԿԱԼՎՈՂ ՊԱՐՏՔԱՅԻՆ ԿՈՐՈՒՍՏ	ՏԵՍԱԿԱՐԱՐ ԿՇԻՈՐԸ ՎԱՐԿԱՅԻՆ ՌԻՍԿԻ ԵՆԹԱԿԱ ԳՈՒՄԱՐՈՒՄ
Սպառողական վարկեր ավտոմեքենայի գրավով	523,927	523,927	2,194	1,719	3,913	0.75%
Սպառողական վարկեր առանց գրավ	7,171,792	7,171,792	41,702	249,955	291,658	4.07%
Օվերդրաֆտ և վարկային գծեր գրավով	1,549,703	1,677,480	59	4,256	4,315	0.26%
Սպառողական վարկեր անշարժ գույքի գրավով	2,220,937	2,220,937	11,711	6,564	18,275	0.82%
Օվերդրաֆտ և վարկային գծեր առանց գրավ	722,041	1,036,571	22,725	29,367	52,093	5.03%
Սպառողական վարկեր ոսկյա իրերի գրավով	974,997	974,997	0	0	0	0.00%
Հիպոթեք	7,241,866	7,241,866	13,722	71,037	84,759	1.17%
Տնտեսության այլ ճյուղերի վարկեր	16,149,887	16,787,001	406,450	585,524	991,974	5.91%
Արդյունաբերության ոլորտի վարկեր	14,527,865	14,564,261	24,078	255,642	279,719	1.92%
Շինարարության ոլորտի վարկեր	2,183,283	2,441,535	54,469	5,344	59,812	2.45%
Առևտրի ոլորտի վարկեր	14,953,987	15,383,924	212,477	255,062	467,539	3.04%
ԸՆԴԱՄԵՆԸ ՎԱՐԿԵՐ	68,220,285	70,024,292	789,586	1,464,470	2,254,056	3.30%
ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԱՅԼ ԱԿՏԻՎՆԵՐ**	35,970,696	35,970,696			227,664	0.63%

*համաձայն ՄՖՍՀ 9-ի՝ համախառն հաշվեկշռային մնացորդում ներառված են նաև մինչև 1095 օր ժամկետանց պահանջները:

**Այլ ակտիվների համար ակնկալվող պարտքային կորուստների հաշվարկն իրականացվում է պարզեցված մոտեցմամբ:

Նախորդ ժամանակաշրջան

ԵՆԹԱՊՈՐՏՖԵԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	ՀԱՄԱԽԱՈՒՆ ՀԱՇՎԵԿԵՐԱՅԻՆ ՄՆԱՅՈՐԴ*	ՎԱՐԿԱՅԻՆ ՌԻՍԿԻ ԵՆԹԱԿԱ ԳՈՒՄԱՐ	12-ԱՄՍՅԱ ԱՎԵԿԱԼՎՈՂ ՊԱՐՏՔԱՅԻՆ ԿՈՐՈՒՍՏ	ԱՄԲՈՂՋ ԺԱՄ. ԱՎԵԿԱԼՎՈՂ ՊԱՐՏՔԱՅԻՆ ԿՈՐՈՒՍՏ	ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԱՎԵԿԱԼՎՈՂ ՊԱՐՏՔԱՅԻՆ ԿՈՐՈՒՍՏ	ՏԵՍԱԿԱՐԱՐ ԿՇԻՈՐԸ ՎԱՐԿԱՅԻՆ ՌԻՍԿԻ ԵՆԹԱԿԱ ԳՈՒՄԱՐՈՒՄ
Սպառողական վարկեր ավտոմեքենայի գրավով	437,801	437,801	1,606	1,002	2,608	0.6%
Սպառողական վարկեր առանց գրավ						0.7%

	1,753,287	1,754,264	8,716	3,092	11,808	
Օվերդրաֆտ և վարկային գծեր գրավով	2,094,199	2,109,769	304	2,109	2,414	0.1%
Սպառողական վարկեր անշարժ գույքի գրավով	1,192,422	1,192,422	7,763	4,357	12,119	1.0%
Օվերդրաֆտ և վարկային գծեր առանց գրավ	812,836	1,192,776	14,818	1,331	16,149	1.4%
Սպառողական վարկեր ոսկյա իրերի գրավով	909,345	909,345	186	-	186	0.0%
Հիպոթեք	6,284,298	6,284,298	12,806	44,086	56,892	0.9%
Տնտեսության այլ ճյուղերի վարկեր	12,412,751	12,740,434	349,741	438,690	788,431	6.2%
Արդյունաբերության ոլորտի վարկեր	13,347,194	13,365,924	22,722	126,428	149,150	1.1%
Շինարարության ոլորտի վարկեր	2,264,029	2,268,474	51,809	138,609	190,417	8.4%
Առևտրի ոլորտի վարկեր	15,196,401	15,535,248	142,231	358,841	501,072	3.2%
ԸՆԴԱՄԵՆԸ ՎԱՐԿԵՐ	56,704,562	57,790,755	612,701	1,118,545	1,731,246	3.1%
ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԱՅԼ ԱԿՏԻՎՆԵՐ**	35,018,221	35,018,221			116,910	0.3%

*համաձայն ՄՖՍՀ 9-ի՝ համախառն հաշվեկշռային մնացորդում ներառված են նաև մինչև 1095 օր ժամկետանց պահանջները:

**Այլ ակտիվների համար ակնկալվող պարտքային կորուստների հաշվարկն իրականացվում է պարզեցված մոտեցմամբ:

Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկի վերլուծություն

Շուկայական ռիսկը առաջանում է շուկայական տոկոսադրույքների, գների, փոխարժեքների ոչ բարենպաստ փոփոխությունների արդյունքում: Շուկայական ռիսկն իրենից ներկայացնում է արտարժույթային, տոկոսադրույքի – գների փոփոխության հետ կապված ռիսկերի հանրագումար: Բանկը առանձնահատուկ ուշադրություն է ներկայացնում արտարժույթային – տոկոսային ռիսկերին, որոնք իրական վտանգ կարող են ներկայացնել բանկին:

Արտարժույթի ռիսկ – Արտարժույթային ռիսկը պայմանավորված է ապագայում արտարժույթի փոխարժեքի շարժման անորոշությունից, այսինքն ազգային արժույթի գնի հարաբերակցությունից այլ արտարժույթների նկատմամբ: Արտարժույթային ռիսկ կարող է առաջանալ, երբ արտարժույթային դիրքը (արտարժույթով ակտիվների – պարտավորությունների միջ– տարբերությունն է՝ հաշվի առած հետհաշվեկշռային անավարտ գործարքների (սփոթ, սվոպ, ֆորվարդ – ֆյուչերսային) նկատմամբ պահանջները – պարտավորությունները) բաց է:

Արտարժույթային ռիսկի կառավարման գործընթացը ներառում է՝ արտարժույթային շուկայի ուսումնասիրման, արտարժույթային ռիսկի կանխատեսման, արտարժույթային ռիսկի գնահատման՝ ռիսկի հնարավոր չափերի – հետ–անքների որոշման, արտարժույթային ռիսկի հետ կապված կորուստների կանխարգելման – նվազեցման փուլերը, որոնք սահմանված են բանկի ներքին ընթացակարգերում:

Արժույթային ռիսկերը զսպման նպատակով, Բանկը սահմանել է արժույթային բաց դիրքերի սահմանաչափեր ըստ առանձին արժույթների, որոնք վերահսկվում են օրական կտրվածքով: Բանկի արտարժույթային դիրքերի նորմատիվի առավելագույն չափը սահմանված է.

ա. յուրաքանչյուր արտարժույթի երկար դիրքի – բանկի ընդհանուր կապիտալի միջ–՝ 7 տոկոս,

բ. բոլոր արտարժույթների երկար դիրքերի հանրագումարի – բանկի ընդհանուր կապիտալի միջ–՝ 10 տոկոս:

Անվանում	Ներքին սահմանաչափ	31/12/17	31/12/18
ԱՄՆ դոլար	7%	0.21%	4.41%
Անգլիական ֆունտ ստեռլինգ	7%	0.14%	-0.02%
Եվրո	7%	0.03%	-0.09%
Ռուս.ռուբլի	7%	-0.20%	-0.51%
Կանադական դոլար	7%	0.00%	0.00%
Շվեյցարական ֆրանկ	7%	0.06%	0.03%

Յուրաքանչյուր օր իրականացվում է արտարժույթների փոխարժեքների հետ-անքով արտարժույթային ակտիվների – պարտավորությունների վերագնահատումից առաջացած եկամուտների – ծախսերի հաշվարկ յուրաքանչյուր արտարժույթի գծով: Արտարժույթային ռիսկի գնահատումը կատարվում է նաև ստանդարտ մեթոդաբանությամբ ըստ (<< ԿԲ-ի Կանոնակարգ 2-ի): Ինչպես նաև, պարբերաբար իրականացվում է հնարավոր կորուստների գնահատում սթրես տեստերի միջոցով:

Բանկի կողմից ներկայացվում է բանկի արտարժույթի ռիսկի վերլուծությունն ըստ ֆինանսական ակտիվների – պարտավորությունների.

Հաշվեքու ժամանակաշրջան.

	ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	Ծանոթագրություններ	ՀՀ դրամ	Լիսմբի արտարժույթ*	Ուսմբի արտարժույթ**	Ընդամենը
1	Ակտիվներ					
1.1	Կանխիկ դրամական միջոցներ – մնացորդներ << կենտրոնական բանկում	13	11200773	11243957	592427	23037157
1.2	Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներ		1856			1856
1.3	Պահանջներ բանկերի – այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	14	10705194	1880698	324349	12910241
1.4	Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ակտիվներ	15				
1.5	Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	16	24402226	50791104	253959	75447289
1.6	Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ակտիվներ	17	11401495			11401495
1.7	Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	18		495784		495784
1.10	Հիմնական միջոցներ – ոչ նյութական ակտիվներ	20	5526486			5526486
1.11	Բոնազանձված գրավ		2915208			2915208
1.12	Այլ ակտիվներ	21	415905	200475	3362	619742
	Ընդամենը՝ ակտիվներ		66569143	64612018	1174097	132355258
2	Պարտավորություններ					

2.1	Պարտավորություններ բանկերի – այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	23	27380265	216716	523	27597504
2.2	Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	24	11845565	50995448	986250	63827263
2.3	Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	25		5558132		5558132
2.5	Վճարվելիք գումարներ	27	28368			28368
	Ստորադաս փոխառություն	28		4908790		4908790
2.6	Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	283	423542			423542
2.8	Այլ պարտավորություններ	29	626487	43022		669509
	Ընդամենը՝ պարտավորություններ		40304227	61722108	986773	103013108
3	Կապիտալ					
3.1	Կանոնադրական կապիտալ	30	17950000			17950000
3.2	Էմիսիոն եկամուտ	31				
3.3	Պահուստներ՝		2452957			2452957
3.3.1	Գլխավոր պահուստ		162075			162075
3.3.2	Վերագնահատման պահուստներ	32	2290882			2290882
3.4	Չբաշխված շահույթ (վնաս)	33	8939193			8939193
	Ընդամենը՝ կապիտալ		29342150			29342150
	Ընդամենը՝ պարտավորություններ – կապիտալ		69646377	61722108	986773	132355258

Նախորդ հաշվետվու ժամանակաշրջան

	ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	Ծանոթագրություններ	ՀՀ դրամ	Լիսմբի արտարժույթ*	Ուսմբի արտարժույթ**	Ընդամենը
1	Ակտիվներ					
1.1	Կանխիկ դրամական միջոցներ – մնացորդներ ՀՀ կենտրոնական բանկում	13	9534205	7901450	1101883	18537538
1.2	Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներ		1856			1856
1.3	Պահանջներ բանկերի – այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	14	6092692	2522274	341710	8956676

1.4	Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ակտիվներ	15				
1.5	Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	16	11702255	45122517	9534	56834306
1.6	Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ակտիվներ	17	11513186			11513186
1.7	Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	18		499366		499366
1.10	Հիմնական միջոցներ – ոչ նյութական ակտիվներ	20	5555956			5555956
1.11	Բոնազանձված գրավ		2921908			2921908
1.12	Այլ ակտիվներ	21	279744	99495	5090	384329
	Ընդամենը՝ ակտիվներ		47601802	56145102	1458217	105205121
2	Պարտավորություններ					
2.1	Պարտավորություններ բանկերի – այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	23	12252950	612776	729398	13595124
2.2	Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	24	6968702	42090256	795325	49854283
2.3	Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	25		5823655		5823655
2.5	Վճարվելիք գումարներ	27	443121			443121
	Ստորադաս փոխառություն	28		4912334		4912334
2.6	Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	28,3	689398			689398
2.8	Այլ պարտավորություններ	29	309655	79472	1002	390129
	Ընդամենը՝ պարտավորություններ		20663826	53518493	1525725	75708044
3	Կապիտալ					
3.1	Կանոնադրական կապիտալ	30	17950000			17950000
3.2	Էմիսիոն եկամուտ	31				
3.3	Պահուստներ՝		2535849			2535849
3.3.1	Գլխավոր պահուստ		162075			162075
3.3.2	Վերազնահատման պահուստներ	32	2373774			2373774
3.4	Չբաշխված շահույթ (վնաս)	33	9121228			9121228
	Ընդամենը՝ կապիտալ		29607077			29607077
	Ընդամենը՝ պարտավորություններ – կապիտալ		50270903	53518493	1525725	105315121

* “I խմբի արտարժույթի” կազմը ՍԴՌը ՍԴՌ-ի զամբյուղի մեջ մտնող արտարժույթներին շվեյցարական ֆրանկը կանադական դոլարը շվեդական կրոնը դանիական կրոնը ավստրալիական դոլարը – բանկային ոսկին (ՍԴՌ-ի զամբյուղի մեջ մտնում են ԱՄՆ-ի դոլարը Եվրոն ճապոնական իենը – անգլիական ֆունտ ստեռլինգը) :

** “II խմբի արտարժույթի” կազմը այլ արտարժույթներ :

Տոկոսադրույքի ռիսկ

Տոկոսադրույքի ռիսկը այն ներկա կամ ապագա հավանականությունն է որ տոկոսադրույքի մակարդակի անբարենպաստ փոփոխությունը կարող է բացասական հետ-անք ունենալ բանկի կապիտալի –/կամ շահույթի վրա:

Տարբերակում են տոկոսադրույքի ռիսկի չորս տեսակ

- բազիսային ռիսկ
- եկամտաբերության կորի ռիսկ
- օպցիոնի (ընտրության) ռիսկ
- ժամկետայնության ճեղքվածքի ռիսկ:

Բազիսային ռիսկը կապված է տարբեր տեսակի տոկոսադրույքների ապագա փոփոխությունների հետ: Բազիսային ռիսկը հիմնականում ի հայտ է գալիս երբ փոփոխվող տոկոսադրույքներով ներգրավված – տեղաբաշխված միջոցները կապված են տարբեր բազիսային տոկոսադրույքների հետ՝ որոնց միջ– կատարյալ կորելյացիոն կապ գոյություն չունի:

Եկամտաբերության կորի ռիսկն առաջանում է երբ կորի փոփոխության հետ-անքով (տարբեր մարման ժամկետայնությամբ տեղաբաշխված – ներգրավված միջոցների տոկոսադրույքների փոփոխություն՝ կապված մարման ժամկետայնությունից օրինակ երկարաժամկետ պետական պարտատոմսերի տոկոսադրույքներն աճում են իսկ կարճաժամկետինը՝ նվազում) բանկի կապիտալի տնտեսական արժեքը –/կամ շահույթը բացասական ազդեցություն են կրում:

Օպցիոնի (ընտրության) ռիսկն առաջանում է երբ բանկը կամ բանկի հաճախորդն ունենում են ֆինանսական գործիքից ստացվող դրամական հոսքերի մակարդակը –/կամ ժամանակը փոփոխելու իրավունք բայց ոչ պարտավորություն: Օպցիոնի ռիսկ են պարունակում վարկերի գծով կանխավճարման իրավունքը ավանդների վաղաժամկետ դուրսբերումը վարկերի տոկոսադրույքների վերին սահմանը:

Ժամկետայնության ճեղքվածքի ռիսկն առաջանում է երբ բանկը միջոցներ է ներգրավում – տեղաբաշխում մի–նույն բազիսային տոկոսադրույքներով սակայն որոշ ժամանակային ճեղքվածքով ըստ որի բանկի ներգրավված – տեղաբաշխված միջոցները համաձայնեցված չեն ըստ մարման կամ տոկոսադրույքների վերանայման ժամկետների:

Տոկոսադրույքի փոփոխության հետ-անքով բանկի սպասվող հավանական կորուստները կամ օգուտները գնահատում են ամենատարբեր մոդելներով որոնցից կար–որվում են

- տոկոսադրույքի նկատմամբ զգայուն ակտիվների – պարտավորությունների ճեղքվածքի կամ տոկոսադրույքների վերանայման մոդել (այսուհետ GAP մոդել)
- դյուրացիայի մոդել:

GAP մոդելը թույլ է տալիս ստանալ տոկոսադրույքի փոփոխության ազդեցությունը բանկի սպասվող զուտ տոկոսային եկամտի վրա:

Դյուրացիայի մոդելը ցույց է տալիս տոկոսադրույքի փոփոխության արդյունքում կապիտալի տնտեսական արժեքի փոփոխությունը՝ հաշվի առնելով ներգրաված պարտավորությունների – տեղաբաշխված ակտիվների ժամկետայնության անհամապատասխանությունը:

GAP մոդելով վերլուծության արդյունքում գնահատվում է տոկոսադրույքի փոփոխության ազդեցությունը զուտ տոկոսային եկամտի վրա: Տոկոսադրույքի ռիսկը գնահատելու համար տոկոսադրույքի փոփոխման նկատմամբ զգայուն պարտավորությունները հանվում են ակտիվներից՝ յուրաքանչյուր ժամանակահատվածի ճեղքվածքը (GAP) հաշվարկելու համար

$$GAP = RSA - RSL \quad (1)$$

որտեղ

RSA տոկոսադրույքերի փոփոխության նկատմամբ զգայուն ակտիվներն են

RSL տոկոսադրույքերի փոփոխության նկատմամբ զգայուն պարտավորություններն են

GAP տոկոսադրույքերի փոփոխության նկատմամբ զգայուն ակտիվների – պարտավորությունների տարբերությունն է:

Ճեղքվածքը կարող է լինել զրոյական բացասական – դրական: Բացասական ճեղքվածքի դեպքում տոկոսադրույքների աճը կբերի զուտ տոկոսային եկամտի նվազման: Ի հակադրություն վերջինիս դրական ճեղքվածքի դեպքում տոկոսադրույքների նվազումը կբերի զուտ տոկոսային եկամտի նվազման:

Սույն մեթոդիկայի հաշվարկում կատարվում են հետ–յալ ենթադրությունները

- ❖ դիտարկվող ժամանակահատվածում ակտիվների – պարտավորությունների կառուցվածքը – ծավալները մնում են անփոփոխ այսինքն մարված ակտիվները – պարտավորությունները կրկին տեղաբաշխվում – ներգրավվում են բայց արդեն նոր գործող տոկոսադրույքով
 - ❖ տոկոսադրույքների վերանայումը կատարվում է յուրաքանչյուր ժամանակաշրջանի միջնակետում
 - ❖ տարբեր մարման ժամանկետայնությամբ բոլոր ակտիվների – պարտավորությունների տոկոսադրույքները փոփոխվում են մի–նույն չափով այսինքն տեղի է ունենում ակտիվների – պարտավորությունների եկամտաբերության կորերի զուգահեռ տեղաշարժ:
- Հաշվարկի արդյունքում գնահատվում է տոկոսադրույքների փոփոխության ազդեցությունը առաջիկա եռամսյակի ընթացքում ստացվելիք զուտ տոկոսային եկամտի վրա:

Հաշվարկի համար օգտագործվում է հետ–յալ բանաձևը

$$\Delta NII = \sum GAP_t \cdot \Delta R^* K \quad (2)$$

որտեղ

ΔNII զուտ տոկոսային եկամտի փոփոխությունն է երեք ամսվա ընթացքում

GAP_t – t ժամանակաշրջանի ճեղքվածքն է

ΔR – տոկոսադրույքի ենթադրվող տարեկան փոփոխությունն է

$$K = (90t) / 365$$

Վերոնշյալ սահմանափակող ենթադրություններից ելնելով նպատակահարմար է տոկոսադրույքների փոփոխության ազդեցությունը զուտ տոկոսային եկամտի վրա հաշվարկել առաջիկա երեք ամիսների համար:

Սույն մեթոդաբանությունում տոկոսադրույքի նկատմամբ զգայուն ակտիվների – պարտավորությունների կազմում չեն ընդգրկվում ցպահանջ ակտիվները – պարտավորությունները քանի որ վերջիններիս ցածր եկամտաբերության / ծախսատարության պատճառով դրանց տոկոսադրույքների էական փոփոխություններ չեն ենթադրվում:

Հաշվարկման տվյալների աղբյուր է հանդիսանում “Բանկերի հաշվետվությունները դրանց ներկայացումը – հրապարակումը” Կանոնակարգ 3ով սահմանված ձև – թիվ 9 հաշվետվությունը:

Հաշվարկում յուրաքանչյուր ժամանակահատվածի համար տոկոսադրույքի նկատմամբ զգայուն պարտավորությունները զտվում են ակտիվներից այսպես վերցվում է “մինչ– 30 օր” “31ից 60 օր” – “61ից 90 օր” մարման ժամկետայնություն ունեցող “Փոփոխվող տոկոսադրույքներով” – “Ֆիքսված տոկոսադրույքներով” ակտիվների – պարտավորությունների հանրագումարների տարբերությունը: Ստացված տվյալները տեղադրելով բանաձև– (2)–ի մեջ հաշվարկվում է տոկոսադրույքի փոփոխության ազդեցությունը զուտ տոկոսային եկամտի վրա

$$\Delta NII = (GAP15*75/365+ GAP45*45/365+ GAP75*15/365) * \Delta R \quad (3)$$

GAP մոդելի հիման վրա կատարվում է նա– տոկոսադրույքի նկատմամբ բանկի զգայունության վերլուծություն որն ի տարբերություն վերը ներկայացված մոդելի ընդգրկում է նա– անտոկոս – ցպահանջ ակտիվներն ու պարտավորությունները:

Համաձայն այս վերլուծության GAPի հաշվարկում ընդգրկվում է “ցպահանջ” “մինչ– 30 օր” “31ից 60 օր” – “61ից 90 օր” մարման ժամկետայնություն ունեցող “Փոփոխվող տոկոսադրույքներով” “Ֆիքսված տոկոսադրույքներով” – “Անտոկոս” ակտիվները – պարտավորությունները: Նշված ժամկետայնությամբ ակտիվների – պարտավորությունների կումուլյատիվ ճեղքվածքը հարաբերվում է ակտիվներին (սովորաբար կոչվում է ճեղքվածքի հարաբերակցություն GAP/ASSETS) ինչը ցույց է տալիս տոկոսադրույքի ռիսկի ազդեցության ուղղությունը (դրական կամ բացասական GAP) – ռիսկի նկատմամբ զգայունության աստիճանը (ճեղքվածքը ակտիվների որ տոկոսն է կազմում): Դրական կումուլյատիվ ճեղքվածքը վկայում է որ կարճաժամկետ հատվածում (երեք ամսվա ընթացքում) բանկը ունի ազատ դրամական միջոցներ որոնք կարող է տեղաբաշխել եկամտաբեր ակտիվների մեջ՝ չառաջացնելով իրացվելիության հիմնախնդիր: Հետ–աբար դրական ճեղքվածքի դեպքում տոկոսադրույքների բարձրացումը կարող է բարենպաստ ազդեցություն թողնել բանկի եկամուտների վրա:

31/12/17 դրությամբ

ΣGAP_t 1869268 հազ դրամ

Տոկոսադրույքների հետ–յալ փոփոխությունների արդյունքում

ΔR -1% 2%

Շահույթ/Վնաս(ΔNII	-18693	37386
--------------------------	---------------	--------------

31/12/18/թղթությամբ		
ΣGAPt	-4547546	հազ դրամ
Տոկոսադրույքների հետ-յալ փոփոխությունների արդյունքում		
ΔR	-1%	2%
Շահույթ/Վնաս(ΔNII	45475	-90950

Բանկը ներկայացնում է հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ տոկոսաբեր/տոկոսակիր ֆինանսական ակտիվների – պարտավորությունների վերլուծությունն ըստ տոկոսադրույքների վերանայման ժամկետների

Հաշվեքու ժամանակաշրջան

	մինչ- 1 ամիս		1ից մինչ- 3 ամիս		3ից մինչ- 6 ամիս		6ից մինչ- 1 տարի		1ից մինչ- 5 տարի		5 տարուց ավելի	
	իսցումն	իսթրուքսում	իսցումն	իսթրուքսում	իսցումն	իսթրուքսում	իսցումն	իսթրուքսում	իսցումն	իսթրուքսում	իսցումն	իսթրուքսում
Պահանջներ բանկերի - այլ ֆին կազմ նկատմամբ այդ թվում՝	7051818		1550000		2000000	48578		32169		1149126		

վարկեր			1550000		2000000	48578		32169		1149126		
ավանդներ												
ֆատկորինգ												
լիզինգ												
հետգնման պայմանագրեր	7051818											
այլ												
Հաճախորդներին տրված վարկեր փոխառություններ այդ թվում՝	478189	73891	394974	195811	538672	4038021	2013945	947505	16842332	22497553	6432174	23402694
վարկեր	386559	73891	394974	195811	538672	4038021	2013945	947505	16842332	22497553	6432174	23402694
ավանդներ												
ֆատկորինգ												
լիզինգ												
հետգնման պայմանագրեր	91630											
այլ												
Առ–տրային նպատակով պահվող – վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր այդ թվում՝					1031110		311170		5740680		2236777	
երկարաժամկետ պարտք գործիքներ									5740680		2236777	
կարճաժամկետ պարտք գործիքներ					1031110		311170					
ավանդային հավաստագրեր												
կապիտալի գործիքներ												
Մինչ– մարման ժամկետով պահվող արժեթղթեր										496231		
Տեղաբաշխված այլ միջոցներ												
Ընդամենը	7530007	73891	1944974	195811	3569782	4086600	2325115	979674	22583012	24142910	8668951	23402694
Պարտավորություններ բանկերի – այլ ֆին կազմների նկատմամբ այդ թվում՝	10675144		2850336		2150345		1295438	96750	4068356		3640093	

վարկեր	1400000		750336		345		438		42356		3640093	
ավանդներ			2100000		2150000		1295000	96750	4026000			
ֆակտորինգ												
լիզինգ												
հետգնման պայմանագրեր	9275144											
այլ												
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ այդ թվում՝	117195	1135943	296652	2802592	631504	7468534	1605130	10497932	3622540	15302205		420
ավանդներ	117195	1135943	296652	2802592	631504	7468534	1605130	10497932	3622540	15302205		420
հետգնման պայմանագրեր												
այլ												
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր այդ թվում՝										5536500		
փոխարկելի արժեթղթեր												
հիփոթեքային պարտատոմսեր												
այլ պարտատոմսեր										5536500		
ստորադաս փոխառություններ												
Ներգրաված այլ միջոցներ												4837500
Ընդամենը	10792339	1135943	3146988	2802592	2781849	7468534	2900568	10594682	7690896	20838705	3640093	4837920
Զուտդիրք	(3262332)	(1062053)	(1202014)	(2606781)	787933	(3381935)	(575453)	(9615008)	14892117	3304205	5028858	18564775

Նախորդ հաշվեկրու ժամանակաշրջան

	մինչ- 1 ամիս	1ից մինչ- 3 ամիս	3ից մինչ- 6	6ից մինչ- 1	1ից մինչ- 5	5 տարուց ավելի
--	--------------	------------------	-------------	-------------	-------------	----------------

					ամիս		տարի		տարի			
	ընդամենը	արտարժույթ	ընդամենը	արտարժույթ	ընդամենը	արտարժույթ	ընդամենը	արտարժույթ	ընդամենը	արտարժույթ	ընդամենը	արտարժույթ
Պահանջներ բանկերի – այլ ֆին կազմ նկատմամբ այդ թվում՝ վարկեր	7375395		800000					210583	132082	922754		
			800000					210583	132082	922754		
ավանդներ	1500000											
ֆատկորինգ												
լիզինգ												
հետգնման պայմանագրեր	5875395											
այլ												
Հաճախորդներին տրված վարկեր փոխատվություններ այդ թվում՝ վարկեր	926761	83699	133915	1106569	294653	1463082	1786489	2881898	4970489	19962204	4200662	19650237
	41112	83699	133915	1106569	294653	1463082	1786489	2881898	4970489	19962204	4200662	19650237
ավանդներ												
ֆատկորինգ												
լիզինգ												
հետգնման պայմանագրեր	885649											
այլ												
Առ–տրային նպատակով պահվող – վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր այդ թվում՝			1894660		1749471		202020		5439060		2185150	
երկարաժամկետ պարտք գործիքներ									5439060		2185150	
կարճաժամկետ պարտք գործիքներ			1894660		1749471		202020					
ավանդային հավաստագրեր												
կապիտալի գործիքներ												

Մինչ- մարման ժամկետը պահվող արժեթղթեր										499366		
Տեղաբաշխված այլ միջոցներ												
Ընդամենը	8302156	83699	2828575	1106569	2044124	1463082	1988509	3092481	10541631	21384324	6385812	19650237
Պարտավորություններ բանկերի – այլ ֆին կազմների նկատմամբ այդ թվում՝	6831540	290050	2100000		55456		26940	70012	305149	96820	2701640	
վարկեր	1400000	290050			55456		1940	70012	55149	96820	2701640	
ավանդներ			2100000				25000		250000			
ֆակտորինգ												
լիզինգ												
հետգնման պայմանագրեր	5431540											
այլ												
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ այդ թվում՝	35649	1591645	102312	1869482	889671	5238669	850677	7324024	1913899	14599470		
ավանդներ	35649	1591645	102312	1869482	889671	5238669	850677	7324024	1913899	14599470		
հետգնման պայմանագրեր												
այլ												
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր այդ թվում՝										5801000		
փոխարկելի արժեթղթեր												
հիփոթեքային պարտատոմսեր												
այլ պարտատոմսեր										5801000		
Ստորադաս փոխառություններ												
Ներգրաված այլ միջոցներ												4841000
Ընդամենը	6867189	1881695	2202312	1869482	945127	5238669	877617	7394036	2219048	20497290	2701640	4841000
Զուտդիրք	1434967	(1797996)	626264	(762913)	1098997	(3775587)	1110893	(4301555)	8322583	887034	3684172	14809237

**Բանկի կողմից ներկայացվում է հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ տոկոսաբեր/տոկոսակիր ֆինանսական ակտիվների–
պարտավորությունների համար գործող միջին տոկոսադրույքները**

Հոդվածի անվանումը	Հաշվեու ժամանակաշրջանի տոկոսադրույքներ		Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի տոկոսադրույքներ	
	ՀՀ դրամ	Արտարժույթ	ՀՀ դրամ	Արտարժույթ
	%	%	%	%
Ակտիվներ				
Մնացորդներ ՀՀ ԿԲում			4.5	
Պահանջներ բանկերի – այլ ֆին կազմ նկատմամբ այդ թվում՝ վարկեր ռեպո տոկոսային սվոպ	10.21 6.67	8.64	10.5 6.75	9.79
Հաճախորդներին տրված վարկեր – փոխատվություններ	13.86	10.88	16.0	11.49
Առ–տրային նպատակով պահվող – վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր	10.4		10.6	
Մինչ– մարման ժամկետը պահվող արժեթղթեր		6		6

Պարտավորություններ				
Պարտավորություններ բանկերի – այլ ֆին կազմ նկատմամբ	8.11	6.0	8.1	5.4
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	9.72	5.0	10.15	5.57
Պարտավորություններ բանկի կողմից թողարկված արժեթղթերի գծով		5.5		5.5

Գնային ռիսկ

Գնային ռիսկը առաջանում է ֆինանսական գործիքների գների փոփոխության հետ-անքով ընդ որում ինչպես առանձին արժեթղթերի կամ նրանց թողարկողներին հատուկ գործոնների այնպես էլ շուկայում շրջանառվող բոլոր արժեթղթերի վրա ազդող ընդհանուր գործոնների հետ-անքով: Անյնուամենայնիվ գնային ռիսկի կառավարման նպատակով բանկի “Ներդրումային քաղաքականությամբ” սահմանված են որոշակի սահմանափակումներ որոնք ուղղված են նվազեցնել բանկի հնարավոր կորուստները այս ֆինանսական գործիքների մասով: Ինչպես նա-ամենամսյա վերլուծություններ են կատարվում այս ռիսկերի բացահայտման վերահսկման – չափման ուղղությամբ:

323Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիությունը՝ Բանկի ունակությունն է արագ – առանց կորուստների վերափոխել ակտիվները դրամական միջոցների ժամանակին իր բոլոր պարտքային – ֆինանսական պարտավորությունները կատարելու ինչպես նա- հաճախորդների ֆինանսական պահանջները բավարարելու նպատակով:

Բանկում իրացվելիության պահանջների բավարարման աղբյուրներն են՝

- ✓ առաջնային պահուստները (կանխիկ դրամական միջոցներ թղթակցային հաշիվներ)
- ✓ երկրորդային պահուստները (պետական – այլ արժեթղթեր)

Բանկի իրացվելիության (ակտիվների – պարտավորությունների) կառավարման մեխանիզմները պետք է նպաստեն հետ-յալ նպատակների իրականացմանը՝

- ավելցուկային իրացվելիության նվազագույն մակարդակի ապահովում – իրացվելիության ցածր մակարդակի բացառում կայուն շահույթի ապահովման պայմաններում
- եկամտաբերության – իրացվելիության միջ- օպտիմալ հարաբերակցության պահպանումը
- բանկային ռիսկերի ընդունելի մակարդակների ապահովումը:

Բանկի իրացվելիության (ակտիվների – պարտավորությունների) կառավարման մեխանիզմների ստեղծման – կատարելագործման նպատակով Բանկը պետք է ապահովի հետ-յալ հիմնախնդիրների լուծումը՝

1 Ձ-ավորել ակտիվների օպտիմալ կառուցվածք (այդ թվում – վարկային պորտֆելի) ռեսուրսային (ցպահանջ – ժամկետային) բազային համապատասխան

2 Վերահսկել ակտիվների – պարտավորությունների՝

- որակը
- ծավալները
- կառուցվածքը
- նրանց եկամտաբերության – ծախսատարության մակարդակները

3 Սեփական կապիտալի մշտական ավելացումը

4 Պահպանել Կենտրոնական բանկի կողմից սահմանված նորմատիվները թույլատրելի մակարդակի վրա

5 Կատարելագործել բանկային իրացվելիության (ակտիվների – պասիվների) կառավարման – վերահսկողության մեխանիզմներն ու մեթոդները:

Բանկի իրացվելիության (ակտիվների – պարտավորությունների) կառավարման հիմնական սկզբունքներն են՝

- իրացվելիության – վճարունակության ապահովումը
- տոկոսային մարժայի կառավարումը

- ներգրավման – տեղաբաշխման ժամկետների կատարման ապահովումը (GAP)
- ռիսկերի կառավարումը
- ակտիվների վերահսկման համաձայնեցումը պարտավորությունների վերահսկման հետ (որպեսզի ակտիվների – պարտավորությունների կառավարումը լինի միասնական):

Ձ-ավորված նպատակների – գործողությունների ուղղություններից ելնելով՝ իրացվելիության կառավարման գործընթացում Բանկը առաջնորդվում է հետ-յալ սկզբունքներով

1 Բանկը կատարում է ընթացիկ իրացվելիության ամենօրյա վերահսկողություն: Բանկի իրացվելի ակտիվների ծավալի – վիճակի վերաբերյալ տեղեկատվությունը ներկայացվում է Բանկի վարչությանը՝ մշակված ընթացակարգի համապատասխան:

2 Բանկը պլանավորում է ժամկետային իրացվելիությունը:

3 Իրացվելիության – եկամտաբերության միջ- ծագած կոնֆլիկտը Բանկը լուծում է ի օգուտ իրացվելիության:

4 Ակտիվների տեղաբաշխման ժամանակ Բանկը խստագույնս հաշվի է առնում ժամկետային ռեսուրսների աղբյուրները – ծավալները չի տեղաբաշխում իր ակտիվները երկար ժամկետով եթե չունի համապատասխան ժամկետայնությամբ – ծավալների ռեսուրսային բազա:

5 Միջոցների չհիմնավորված կուտակումը բացառելու նպատակով Բանկը ներդրումներ բաժնետոմսերում – փայամասնակցություններում իրականացնում է Ներդրումային կոմիտեի եզրակացությունների – որոշումների հիման վրա:

6 Իրացվելիության լավագույն մակարդակի ապահովման նպատակով Բանկը կառավարում է իրացվելիությունը տարբեր մեթոդների կոմբինացիաներով կախված արտաքին միջավայրի (ֆինանսավարկային շուկայի) փոփոխություններից:

7 Իրացվելիության ցածր մակարդակը բացառելու նպատակով Բանկը պետք է ելնի այն հանգամանքից որ իրացվելիության ապահովման երկրորդային ռեսուրսների փոխարկումը առաջնային ռեսուրսների բարձր իրացվելի եկամտաբեր ակտիվների վաճառքի միջոցով պետք է կատարվի միայն բացառիկ դեպքերում քանի որ որպես կանոն բերում է ֆոնդային շուկայում գործառնություններից եկամուտների թերստացման: Իրացվելիության անհրաժեշտ մակարդակի ապահովելու որոշումը կայացվում է Բանկի վարչության կողմից իր իրավասության սահմաններում:

8 Վաճառքի համար մատչելի արժեթղթերի պորտֆելի ձ-ավորման ժամանակ Բանկը պետք է հաշվի առնի որ պորտֆելի կազմը – կառուցվածքը պետք է դիտարկվի նա- որպես ընթացիկ իրացվելիության ապահովման գործիք:

Հաշվեքու ժամանակաշրջան

Հոդվածի անվանումը	Չաշխատող		Մարմանը մնացել է						Անժամկետ	Ընդամենը
	Ժամկետանց	Ժամկետային	ցպահանջ	մինչ-3ամիս	3իցմինչ-6ամիս	6իցմինչ-12ամիս	1իցմինչ-5տարի	5արուցավելի		
Ակտիվների մարման ժամկետայնության վերաբերյալ										
Կանխիկ – կանխիկին հավասարեցված դրամական միջոցներ մնացորդներ ՀՀ ԿԲում			23037157							23037157
Պահանջնե րբանկերի – այլ ֆին կազմ նկատմամբ			1114458	7441690	2697071	642393	881204		133425	12910241
Հաճախորդներին տրված վարկեր – փոխատվություններ	778817	1535860		4278156	6321366	8288288	23857577	30387225		75447289
Արժեթղթեր այդ թվում					504531		5981578	5366919	44251	11897279
առ–տրային նպատակով պահվող										
վաճառքի համար մատչելի					283042		1508405		44251	1835698
մինչ– արման ժամկետը պահվող								495784		495784
ռեպո համաձայնագրով վաճառվ					221489		4473173	4871135		9565797
Այլ պահանջներ	31620		589978							621598
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	810437	1535860	24741593	11719846	9522968	8930681	30720359	35754144	177676	123913564
Այդթվում՝ I խմբի արտարժույթով	218188	755869	11978532	4257522	3930891	3979999	16934320	22927124	133425	65115870
II խմբի արտարժույթով			805382	271279	93073	1067	1488	11223		1183512
Այդ թվում՝ Փոփոխվո դտոկոսադրույքներով										
Ֆիքսված տոկոսադրույքներով	216593	1204680	567226	15013376	9515400	8930681	29834212	35754144		101036312
Անտոկոս	593844	331180	23864760	572452	7568				177676	25547480
Պայմանագրային պահանջներ**				1555208.0 0	1687785.60	2833073.0 0	7784854.0 0	7885814.0 0		21746735

Պարտավորություն ներբանկերի – այլ ֆինկազմ նկատմամբ			158808	16230988	2198219	1495779	4596870	2916840		27597504
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբայդ			18401813	5032689	8501021	12529209	16484856	7606876	179589	68736053
թվում՝ ցպահանջ ավանդներ			18401813							18401813
ժամկետային ավանդներ				4825441	8408951	12506928	16484856	7606876		49833052
այլ				207248	92070	22281			179589	501188
Պարտավորություններ բանկերի կողմից թողարկված արժեթղթերի գծով							5558132			5558132
Այլ պարտավորություններ			649909		6000	4600	6800	2200		669509
Հետհաշվեկշռային պայմանակա նպարտավորություններ			3371201	72561	8151	70188	1721676	418		5244195
ԸՆԴԱՄԵՆԸ			19210530	21263677	10705240	19605401	21081726	10525916	179589	102561198
Այդթ վում՝										
I խմբի արտարժույթով			11863565	3677949	5158663	7375479	20605235	4841000		53521891
II խմբի արտարժույթով			185242	1034546	191740	114256				1525784
“Խոշոր” պարտավորություններ*			7683173	1071544	242050	556715	6962840	4841000		21357322
Այդթվում՝ Փոփոխվող տոկոսադրույքներով										
Ֆիքսված տոկոսադրույքներով			19664679	17962998	10300291	13603010	26289618	10523709		98344305
Անտոկոս			528660	2703758	98070	26882	6800	2200	179589	3545959
Պայմանագրային պարտավորություններ***										
Զուտ իրացվելիության ճեղքվածք		1535860	5531063	(9543831)	(1182272)	(10674720)	9638633	25228228	(1913)	21352366
Այդթվում՝										
I խմբի արտարժույթով	218188	755869	114967	579573	(1227772)	(3395480)	(3670915)	18086124	133425	11593979
II խմբի արտարժույթով			620140	(763267)	(98667)	(113189)	1488	11223		(342272)
Այդթվում՝ Փոփոխվող տոկոսադրույքներով										

Ֆիքսված տոկոսադրույքներով	216593	1204680	38566	12309618	9417330	8903799	29827412	35751944	(179589)	97490353
Կուտակային իրացվելության ճեղքվածք		1535860	7066923	(2476908)	(3659180)	(14333900)	(4695267)	20532961	20531048	

Նախորդ հաշվետվու ժամանակաշրջան

Հոդվածի անվանումը	Չաշխատող		Մարմանը մնացել է						Անժամկետ	Ընդամենը
	Ժամկետանց	Ժամկետային	ցպահանջ	մինչ-3ամիս	3իցմինչ-6ամիս	6իցմինչ-12ամիս	1իցմինչ-5տարի	5արուցավելի		
Ակտիվների մարման ժամկետայնության վերաբերյալ										
Կանխիկ – կանխիկին հավասարեցված դրամական միջոցներ մնացորդներ ՀՀ ԿԲում			17037538	1500000						18537538
Պահանջներ բբանկերի – այլ ֆին կազմ նկատմամբ			762909	5758211	77521	570651	1716563		70821	8956676
Հաճախորդներին տրված վարկեր – փոխատվություններ	426586	1099663		3331156	3819372	6126273	29729522	12301734		56834306
Արժեթղթեր այդ թվում				1814247	1719799		3762038	4668825	44251	12009160
առ–տրային նպատակով պահվող										
վաճառքի համար մատչելի					620247		2380739	3075118	44251	6120355
մինչ– արման ժամկետը պահվող								495974		495974
ռեպո համաձայնագրով վաճառվ				1814247	1099552		1381299	1097733		5392831
Այլ պահանջներ	61334		646145							707479
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	487920	1099663	18446592	12403614	5616692	6696924	35208123	16970559	115072	97045159

Այդթվում՝ I խմբի արտարժույթով	271848	936408	8543780	4958992	2868632	4468724	12905432	21190685	70821	56215322
II խմբի արտարժույթով			1314555	129958	9367		137	967	1882	1456866
Այդ թվում՝ Փոփոխվող տոկոսադրույքներով										
Ֆիքսված տոկոսադրույքներով	62090	567590	625387	15813612	5618118	6696924	31929731	16973951		78287403
Անտոկոս	425830	532073	17353166	907936					119568	19338573
Պայմանագրային պահանջներ**				1126691	1208593	2143264	6286384	7497471		18262402
Պարտավորություն ներբանկերի – այլ ֆինկազմ նկատմամբ			227527	9452526	45932	192327	1576594	2100218		13595124
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ այլ			15052416	4124503	6363142	8287163	15913352	4841842	184199	54766617
թվում՝ ցպահանջ ավանդներ			15052416							15052416
ժամկետային ավանդներ				3997369	6278402	8279457	15913352	4841842		39310422
այլ				127134	84740	7706			184199	403779
Պարտավորություններ բանկերի կողմից թողարկված արժեթղթերի գծով							5823655			5823655
Այլ պարտավորություններ			1498248		4000	5680	8960	5760		1522648
Հետհաշվեկշռային պայմանակա նպարտավորություններ			3739232	278734	95605	18832	1743094	763987		6639484
ԸՆԴԱՄԵՆԸ			16778191	13577029	6413074	14310851	17489946	6947820	184199	75708044
Այդթվում՝										
I խմբի արտարժույթով			11863565	3677949	5158663	7375479	20605235	4841000		53521891
II խմբի արտարժույթով			185242	1034546	191740	114256				1525784
“Խոշոր” պարտավորություններ*			7683173	1071544	242050	556715	6962840	4841000		21357322
Այդթվում՝ Փոփոխվող տոկոսադրույքներով										
Ֆիքսված տոկոսադրույքներով			15700251	12861126	6209270	8367128	23140133	6941528		73219436
Անտոկոս			357847	899993	88740	13386	8960	5760	184199	1558885
Պայմանագրային պարտավորություններ***										

Զուտ իրացվելության ճեղքվածք		1099663	1668401	(1173415)	(796382)	(7613927)	17718177	10022739	(69127)	21337115
Այդթվում՝										
I խմբի արտարժույթով	271848	936408	(3319785)	1281043	(2290031)	(2906755)	(7699803)	16349685	70821	2693431
II խմբի արտարժույթով			1129313	(904588)	(182373)	(114256)	137	967	1882	(68918)
Այդթվում՝ Փոփոխվող տոկոսադրույքներով										
Ֆիքսված տոկոսադրույքներով	62090	567590	267540	14913619	5529378	6683538	31920771	16968191	(184199)	76728518
Կուտակային իրացվելության ճեղքվածք		1099663	2768064	1594649	798267	(6815660)	10902517	20925256	20856129	

Զուտ–

կուտակային իրացվելության ճեղքվածքները բացասական արժեքներ ունեն միայն ցպանան ջիմաստվորը բանկը կարող է փակել վաճառքի համար նախատեսված արժեթղթերի (պետական գանձապետական–

ՀՀ ԿԲ արժեթղթեր) վաճառքով: Բանկի այս արժեթղթերի պորտֆելի մնական բաղկացած է կարճաժամկետ պարտատոմսերից որոնք շուկայում ունեն մեծ պահանջարկ ուստի կարելի առանց կորուստների այն վաճառել:

Բանկի վարչությունը Վարկային Ներդրումային–այլ կոմիտեները ստորաբաժանումները–

ղեկավարները կոնկրետ ֆինանսական որոշումներ կայացնելիս առաջնորդվում են նվերը նշված սկզբունքներով:

Բանկի ակտիվների–պարտավորությունների օպտիմալ–նպատակային կառուցվածքը սահմանվում է՝ ելնելով Բանկի ռազմավարությունից:

Ներդրումային պորտֆելի կենտրոնացումների սահմանաչափերը կարգավորվում են Բանկի ”Ներդրումային Քաղաքականությանը”–որոնք են՝

1. Բանկի ներդրումային պորտֆելի կարող ընդգրկել մի–նույն թողարկողից անկացած տիպի արժեթղթերի այն պիսիք անակորդ գերա–

զանցում է Բանկին ընդհանուր կապիտալի 4%-ը: Նշված սահմանափակումը չի տարածվում ՀՀ պետական–

Կենտրոնական բանկի կողմից թողարկվող պարտատոմսերի վրա:

2. Բանկին երդրումային պորտֆելը չի կարող ընդգրկել ցանկացած տիպի արժեթղթերի այն պիսիծավալորը գերա–

զանցում է Բանկին ընդհանուր կապիտալի 15%-ը: Նշված սահմանափակումը չի տարածվում ՀՀ պետական–

Կենտրոնական բանկի կողմից թողարկվող պարտատոմսերի վրա:

3. Բանկի պետական պարտատոմսերի պորտֆելը առանց հաշվառնելու ռեպոհամաձայնագրերով ձեռք բերված արժեթղթերը չի կարող գերազանցել Բանկին ընդհանուր ակտիվների 30%-ը:

4. Բանկին երդրումային պորտֆելը հաշվառնելով ռեպոհամաձայնագրերով ձեռք բերված արժեթղթերը չի կարող գերազանցել Բանկին ընդհանուր ակտիվների 40%-ը:

5. Մեկերկրում կատարված ներդրումների չափը այդ թվում այդ երկրի բանկերում բացված թղթակցային հաշիվների մնացորդները–այդ բանկերում ներդրված միջբանկային ավանդները չպետք գերազանցեն ընդհանուր կապիտալի 20% (հաշվառնելով համաձայն ՀՀ Բկանոնակարգ 2-ի տվյալ երկրի կշիռը):

Սույն սահմանաչափերի հաշվարկը կատարվում է օրական կտրվածքով: Նշված կենտրոնացումների սահմանաչափերից շեղումները կարող են թույլատրվել միայն Բանկի Խորհրդի կողմից՝ Խորհրդի համապատասխան որոշմամբ:

Բանկին երդրումային պորտֆելի ընտրությունը պետք է կատարել՝ ելնելով տնտեսության ճյուղային–թողարկողների բազմազանեցման սկզբունքներից:

1. Բազմազանեցման միջոցով կատարվում է ներդրումների շուկայական ռիսկի միջինացում–կոնկրետ ներդրմանը ներհատուկ ռիսկին վազեցում:

2. Ներդրումներին ներհատուկ ռիսկին վազեցման աստիճանը կախված է ներպորտֆելային կորելացիայի գործակցից: Որքան փոքր է ներպորտֆելային կորելացիայի գործակիցը, այնքան մեծ է բազմազանեցման աստիճանը:

3. Բանկի կողմից ներդրումային պորտֆելը պետք է ընտրվի այն պես որին արավորին չափով նվազեցվին ներպորտֆելային կորելացիայի գործակիցը: Իրացվելիության ռիսկը բանկում գնահատվում է օգտագործելով տարբեր մոդելներ–

մեթոդիկաներին չափսիք են GAP-ի ԲԱՄԵԼՍ ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից առաջարկվող մեթոդները–նորմատիվները:

Իրացվելիության ռիսկի գնահատումը կատարվում է ստոր–ներկայացված մեթոդիկայով:

Բանկի իրացվելիության կառավարման տեսանկյունից իրացվելիության ռիսկի գնահատումը կատարվում է՝ բացահայտելով բանկի ակտիվների–
պարտավորությունների ժամկետայնության ճեղքվածքը: Գնահատման հաշվարկը իրականացվում է լնելով ակտիվների–
պարտավորությունների մարմանը մնացած ժամկետներից: Հաշվարկներին ճշընդգրկվում են միայն մինչ–մեկ տարի մարմանը մնացած ակտիվները–
պարտավորությունները:

Իրացվելիության գնահատման տվյալ մեթոդաբանությունը կատարվում է ականթաթային մինչ-90 օրկուտակային-ընդհանուր իրացվելիությունների տարանջատումով:

1 Ակնթարթային իրադրվելիություն

ህክ= $\frac{\text{ህጻን ጠገና}}{\text{የኮህ}}$

որստեղ

ԱԻԲԱՆԿԻԱԿՆԹԱՐԹԱՅԻՆԻՐԱԾՎԵԼԻՈՒԹՅՈՒՆՆԷ

ԲԻԱբարձրիրացվելիապտիվներնեն

Ացա-ցաահանջակտիվներեն

Պցպ-ցպահանջպարտավորություններն են:

2Մինչ-90օրկուտակայինիրացվելիությունըբանկիմինչ-90օրնարմանժամկետայնությամբակտիվների(ներառածԲԻԱ)-մինչ-

90 օրն արձան ժամկետայնության բացարձակ դրություններին տարբերության (մինչ-

90 օրն առանժամկետայնության բնույթի (հարաբերակցությունն է բաժնիկի արժեքի և կապիտալի) և

Կհմինչ-90օր=	Ամինչ-90օր Պմինչ-90օր
	ԲԻԱ

որստեղ

Կհմինչ- 90 օր բանկի մինչ- 90 օր մարման կուտակային իրացվելիությունն է

ԲԻԱ բարձր իրացվելի ակտիվներն են

Ա_{մինչ- 90 օր} – մինչ- 90 օր մարման ժամկետայնությամբ ակտիվներն են

Պ_{մինչ- 90 օր} – մինչ- 90 օր մարման ժամկետայնությամբ պարտավորություններն են:

3 **Ընդհանուր իրացվելիությունը** բանկի մինչ- մեկ տարի մարման ժամկետայնությամբ ակտիվների (ներառած ԲԻԱ) – մինչ- մեկ տարի մարման ժամկետայնությամբ պարտավորությունների տարբերության (մինչ- մեկ տարի մարման ժամկետայնությամբ կուտակային ճեղքվածքի) հարաբերակցությունն է բարձր իրացվելի ակտիվներին

ԸԻ =	ԸԱԸՊ
	ԲԻԱ

որտեղ

ԸԻ բանկի մինչ- մեկ տարի կուտակային իրացվելիությունն է

ԲԻԱ բարձր իրացվելի ակտիվներն են

ԸԱ – մինչ- մեկ տարի մարման ժամկետայնությամբ ակտիվներն են

ԸՊ – մինչ- մեկ տարի մարման ժամկետայնությամբ պարտավորություններն են:

4 Ակնթարթային իրացվելիության (ԱԻ) բանկի մինչ- 90 օր մարման կուտակային իրացվելիության (**ԿԻ**_{մինչ- 90 օր}) – բանկի մինչ- մեկ տարի կուտակային իրացվելիության (ԸԻ) հաշվարկված մեծությունների ներքոհիշյալ սահմանաչափերի հիման վրա տրվում են գնահատականներ

բացասական մեծությունից մինչ- 0%	C	անբավարար
0%ից (ներառած) մինչ- 50 %	B	բավարար
50%ից (ներառած) բարձր մեծությունը	A	լավ

Այս մեթոդաբանությամբ բանկի իրացվելիության գնահատակը 31/12/18թ BBB:

Բանկը իրականացնում է նա- իրացվելիության գնահատումը ըստ ՔԱՄԵԼՍԻ որը կը 31/12/18թ դրությամբ կազմել է 3.8 միավոր:

Իրացվելիության պահպանման նպատակով բանկում օգտագործվում են հետ-յալ մեթոդները

1 Ակտիվների կառավարման ընթացքում

ա) Սցենարների մոդելավորում

Ակտիվների կառավարման ընթացքում կար–որագույն դեր է խաղում սցենարների մշակումը ինչից կախված են ակտիվների օպտիմալ կառուցվածքի ընտրության արդյունքները: Սցենարները չեն դիտարկվում որպես ապագայի լավագույն կանխատեսում սակայն ընտրված սցենարների բազմազանությունը պետք է օբյեկտիվորեն արտացոլի տնտեսական իրավիճակը – հնարավոր հանգամանքները որոնք կարող են ազդել պորտֆելի դինամիկայի ապագա փոփոխությունների վրա: Սցենարները մշակվում են տվյալների պատմական շարքերի հիման վրա:

բ) Իրացվելի ակտիվների վաճառքի մեթոդ

Մեթոդի էությունը կայանում է նրանում որ իրացվելիության ցածր մակարդակի դեպքում Բանկը դրամական միջոցներ ստանալու նպատակով իրացնում է իր ակտիվները: Բանկն այս մեթոդը կիրառում է այն դեպքում երբ առկա են երկրորդային պահուստներ արժեթղթերի տեսքով որոնք կարելի է արագ – շահավետ վաճառել:

գ) Կարճաժամկետ վարկերի տրամադրման մեթոդ

Մեթոդի էությունը կայանում է նրանում որ Բանկը պահպանում է անհրաժեշտ իրացվելիության մակարդակը՝ իրականացնելով հաճախորդների կարճաժամկետ վարկավորում 36 ամիս ժամկետներով:

2 Պարտավորությունների կառավարման ընթացքում Բանկի հիմնական խնդիրներն է հաճախորդների ձ–ավորված բազայի դրամական հոսքերի վերլուծությունը – հեռանկարում նոր միջոցների ներգրավումը: Պասիվների օպտիմալ կառուցվածքի ձ–ավորման համար Բանկը պետք է ղեկավարվի հետ–յալ սկզբունքներով

- ✓ օգտագործել այն աղբյուրները որոնք կնվազեցնեն միջոցների ներգրավման ծախսերը ինչը թույլ կտա հասնել շահույթի – սեփական կապիտալի ավելացմանը:
- ✓ ընտրել օպտիմալ համամասնություններ ավանդների փոխառու միջոցների – կապիտալի միջ– ինչը թույլ կտա ապահովել միջոցների աղբյուրների կայունության ցանկալի մակարդակ – համապատասխանաբար առավել երկար ժամկետով – առավել մեծ եկամտաբերությամբ ներդրումներ:

Այսպիսով պասիվների անհրաժեշտ օպտիմալ կառուցվածքի ձ–ավորման գործընթացում Բանկի համար ամենակար–որը պասիվի գինն է: Հիմնական գործիքները որոնց միջոցով Բանկը հասնում է դրան համարվում են ավանդների տոկոսադրույքները ինչպես նա– երկարաժամկետ

փոխառու միջոցների ներգրավման հնարավորությունը:

Վարկերի նկատմամբ պահանջարկի մեծացման դեպքում Բանկը համեմատած մրցակից բանկերի հետ պետք է բարձրացնի ավանդների – դրամական շուկայի այլ փոխառու միջոցների գծով տոկոսադրույքները: Ազատ միջոցների ավելցուկի առկայության – դրանց օգտագործման համար հնարավոր շահութաբեր ներդրումների բացակայության դեպքում Բանկն իջեցնում է իր տոկոսադրույքները – միջբանկային շուկայում առաջարկում է ռեսուրսներ առավել ցածր գնով:

Այսպիսով ակտիվների – պարտավորությունների կառավարման ռազմավարության մեջ կար–որը տոկոսային մարժայի կառավարումն է որն իրականացվում է ձ–ավորված GAPի – սպրեդի որոշման – կառավարման միջոցով:

3 Ակտիվապասիվային կառավարման ընթացքում իրացվելիության պահպանման նպատակով բանկային պրակտիկայում օգտագործվում են հետ–յալ մեթոդները

ա) Միջոցների ընդհանուր ֆոնդի մեթոդ

Միջոցների ընդհանուր ֆոնդի մեթոդի էությունը կայանում է նրանում որ ակտիվների կառավարման գործընթացում ռեսուրսների բոլոր տեսակները՝ ցպահանջ հաշիվների մնացորդները ժամկետային ավանդները կանոնադրական կապիտալը – պահուստները միավորվում են որպես Բանկի ռեսուրսների միասնական ֆոնդ: Այնուհետ– միասնական ֆոնդի միջոցները բաշխվում են ակտիվների այն տեսակների միջ– որոնք Բանկի կարծիքով հանդիսանում են առավել ընդունելի իրենց շահութաբերության – իրացվելիության տեսանկյունից: Այնուհետ– որոշվում են այն միջոցները որոնք կարող են տեղաբաշխվել երկրորդային պահուստում որի մեծությունը կախված է Բանկի պարտավորությունների ծավալների – վարկերի պահանջարկի տատանումներից: Միջոցների տեղաբաշխման երրորդ փուլում ձ–ավորվում է վարկային պորտֆելը:

բ) Ակտիվների տեղաբաշխման մեթոդ

Այս մեթոդի կիրառման ժամանակ հաշվի է առնվում իրացվելի ակտիվների կախվածությունը Բանկի կողմից ներգրաված միջոցների աղբյուրներից – սահմանվում է որպես որոշակի հարաբերություն ակտիվների – պասիվների համապատասխան տեսակների միջ–:

Այս դեպքում հաշվի է առնվում որ յուրաքանչյուր աղբյուր պահանջում է տարբեր ապահովվածություն – համապատասխանաբար պարտադիր պահուստների ցուցանիշներ: Մասնավորապես ցպահանջ ավանդների համար անհրաժեշտ է սահմանել պարտադիր պահուստների ավելի բարձր ցուցանիշ քան ժամկետային ավանդների համար այսինքն՝ որպես ցպահանջ ավանդ ընդունված միջոցների մեծ մասը պետք է տեղաբաշխվի առաջնային – երկրորդային պահուստներում ինչը հնարավորություն կտա Բանկին կատարելու իր պարտավորությունները ավանդատուների

նկատմամբ:

Համաձայն այս մեթոդի՝ որոշվում են իրացվելիության (եկամտաբերության) մի քանի կենտրոններ: Մասնավորապես այդպիսի կենտրոններ են հանդիսանում ցպահանջ հաշիվները Բանկի ժամկետային պարտավորությունները (ժամկետային ավանդներ) կանոնադրական կապիտալը – պահուստները: Յուրաքանչյուր այդպիսի կենտրոնից միջոցները կարող են տեղաբաշխվել միայն որոշակի տեսակի ակտիվներում՝ ելնելով նրանից որ ապահովվի դրանց համապատասխան իրացվելիությունը – շահութաբերությունը:

Կապիտալ և կապիտալի համարժեքություն

Ստորև ներկայացվում են ԿԲ կողմից սահմանված տնտեսական նորմատիվների հաշվարկման համար կիրառվող ընդհանուր կապիտալը, կապիտալի համարժեքության նորմատիվի ցուցանիշները հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում՝ ըստ ամիսների, համեմատելով այդ ցուցանիշները նորմատիվային պահանջների հետ:

Բանկի նորմատիվային կապիտալը.

<u>Ամիս</u>	<u>Նորմատիվային կապիտալ</u> հազ. դրամ	<u>Ն 1 նորմատիվ</u>
հունվար	32,769,066	29.64%
փետրվար	32,846,275	30.73%
մարտ	32,874,036	29.76%
ապրիլ	32,981,407	29.06%
մայիս	33,149,763	29.35%
հունիս	33,106,828	28.48%
հուլիս	32,944,388	28.32%
օգոստոս	33,060,450	28.03%
սեպտեմբեր	33,134,854	28.17%
հոկտեմբեր	33,372,157	27.53%
նոյեմբեր	33,326,687	26.96%
դեկտեմբեր	33,211,112	27.02%

Ընթացիկ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ակտիվների և հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորությունների, անավարտ ժամկետային գործառնությունների ռիսկերի կշիռները՝ ըստ Բազելի ռիսկի կշիռների դասերի.

վարկային ռիսկ	111,842,253 հազ. դրամ
շուկայական ռիսկ	1,107,115 հազ. դրամ
գործառնական ռիսկ	222,176 հազ. դրամ

Աշխարհագրական կենտրոնացումներ

Բանկի ֆինանսական ակտիվների աշխարհագրական կենտրոնացումների վերլուծությունը կարող է ունենալ հետևյալ տեսքը.

Հաշվետու ժամանակաշրջան

Հոդվածի անվանումը	ՀՀ	ԱՊՀ երկրներ	ՏՀԶԿ* երկրներ	Ոչ ՏՀԶԿ երկրներ	Ընդամենը
Ակտիվներ					
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ կենտրոնական բանկում	23,037,157	-	-	-	23,037,157
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	12,033,650	425,666	409,519	41,406	12,910,241
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ակտիվներ	-	-	-	-	-
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	70,676,570	4,770,079	640	-	75,447,289

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ակտիվներ	11,401,495	-	-	-	11,401,495
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	495,784	-	-	-	495,784
Այլ ակտիվներ	9,060,389	-	2,903	-	9,063,292
Ընդամենը ակտիվներ	126,705,045	5,195,745	413,062	41,406	132,355,258

Նախորդ ժամանակաշրջան

Հոդվածի անվանումը	ՀՀ	ԱՊՀ երկրներ	ՏՀԶԿ* երկրներ	Ոչ ՏՀԶԿ երկրներ	Ընդամենը
Ակտիվներ					
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ կենտրոնական բանկում	18,537,538	-	-	-	18,537,538
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	8,166,521	548,933	202,466	38,756	8,956,676
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ակտիվներ	-	-	-	-	-
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	56,827,187	6,361	758	-	56,834,306
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող	11,513,186	-	-	-	11,513,186

ակտիվներ					
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	499,366	-	-	-	499,366
Այլ ակտիվներ	8,855,064	4,200	2,084	2,701	8,864,049
Ընդամենը ակտիվներ	104,398,862	559,494	205,308	41,457	105,205,121

ՏՀՀԿ* Տնտեսական համագործակցության և զարգացման կազմակերպություն:

“Կանխատեսվող ապագա գործարքների հեջավորում”

Բանկը հեջավորում չի իրականացնում:

“Գրավադրված ակտիվներ”

Բանկը գրավադրված ակտիվներ չունի:

“Ընդունված գրավ”

Բանկը որպես գրավ ընդունված ակտիվները, իրավունք ունի վաճառել կամ նորից գրավադրել հաճախորդի կողմից պարտավորությունների չկատարման, խախտման դեպքում: Գրավով ապահովված ակտիվները հետևյալն են՝

<u>Գրավի անվանում</u>	<u>Գրավի արժեք</u>
այլ արժեթղթեր	-
թանկարժեք զարդեր և մետաղներ	1,346,155
անշարժ գույք	93,426,898

փոխադրամիջոցներ	5,112,457
հիմնական միջոց	1,002,417
պատրաստի արտադրանք	10,032,844
դրամական միջոցներ	7,314,635
այլ գրավ	13,812,960

Բանկի կողմից պարտավորությունների չկատարում կամ խախտում չկա: